

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۲۹ فروردین ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - اخذ رأی جهت انتخاب اعضاء دیوان محاسبات

- ۳ - بقیه شور بودجه کل سال ۱۳۲۱ کشور
- ۴ - موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و سه ربع پیش از ظهر بر ریاست آقای حسن اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز ۲۷ فروردین ماه را آقای (ملوسی) منشی قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

صورت مجلس تصویب شد .

۲ - اخذ رأی جهت انتخاب اعضاء دیوان محاسبات

رئیس - برای انتخاب چند نفر برای دیوان محاسبات قبلا

پنج نفر بحکم قرعه برای استخراج آراء مهین میشود .

(آقای ابیل سمیعی اقتراح نمودند و آقایان : معینی

اراقی - بار احمدی - فرمانفرمایان و مؤید ثابتی

انتخاب شدند)

رئیس - آقای اقبال .

قبول - عرض کنم راجع باعضاء دیوان محاسبات آخرین

موقعی که این انتخاب بعمل آمد در نهم بهمن ۱۳۱۸ بود و

مدتشان هم سه سال تمام باید باشد بنابراین اینجایک اشتباهی شده است و در لایحه نوشته شده است در دوره مقرر آبان ۱۳۲۱ در صورتیکه باید بنویسند در بهمن ۱۳۲۱ اگر این موضوع اشتباه شده است امر بفرمائید اصلاح کنند .

وزیر دارائی - منظور آخر دوره مقرر قانونی بوده

است اگر اشتباهی در تاریخ شده است البته باید اصلاح بشود

اگر در نهم بهمن بوده است البته باید نهم بهمن ۱۳۲۱

نوشته شود و اصلاح خواهد شد .

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده میخواهم از آقای وزیر دارائی سؤال بکنم .

آقای وزیر دارائی خطاب با شما است .

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

این مذاکرات مشروح چهل و سومین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائبین بی اجازه : آقایان ، تولیت - چاپلی - نواب بزدی - صدر - ناصری - بهمن اسفندیاری - شجاع - اکبر - حمزه تاش - جلالی -
- نرالی - ناطقی - شیرازی - دکتر ادهم - دبستانی - جهانشاهی - آصف - ساطانی - صادق وزیر - مقدم .
- دیر آمدگان بی اجازه : آقایان ، خسرو شاهی - تهرانچی - نصر تپان .

وزیر دارائی - بانی بلی بفرمائید .

انوار - تشکیک دیوان محاسبات مطابق قانون اساسی است قانون اساسی را لابد ملاحظه فرموده اید که چه حقوقی برای دیوان محاسبات منظور نموده و چه اقدامی باید بکنند و چه کاری باید بکنند اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی تمام دخل و خرج مملکت را تمام محاسبات را نوشته است که باید دیوان محاسبات رسیدگی بکنند و در واقع تفریح بود چه باید بدست او باشد و بدست او نوشته و بمجلس داده شود و لابد اطلاع دارید که این دیوان محاسبات از وزرای مالیه سابق يك تکالیف خورد و کالبد او را هر کدام با شمشیر بریدند يك حملاتی در وزارت مرحوم داور شد بعد از داور هم دیگران بآن ضربتهائی وارد آوردند بعد از همه آنها در زمان آقای امیر خسروی بود که بکلی ریشه دیوان محاسبات را کند برای اینکه بوزارت دارائی نمایش بدهد .

بلی دیوان محاسبات بوده و هست ولی يك کارهای جزئی می رود در دیوان محاسبات آن قدرت و حق و آن مقام را از او گرفتند کار اساسی الآن دیوان محاسبات ندارد و حال آنکه قانون اساسی کارهایی برای او مقرر داشته . بهر حال این قدرت قانونی باید با او برگردد و این جراحات التیام پیدا کند والله خوب نیست این ترتیب . اما این اعضای را که اینجا نوشته اند یکی از آنها يك نفری است که بنده نمیخواهم اسمش را ببرم خود آقایان میدانند که يك وقتی رئیس ثبت اصفهان بود اگر دوسیه ثبت اصفهان را در نظر بیاورید مستحضر خواهید شد که این آدم در اصفهان چه کرده و چه واقع شده است (اقبال - کار بدی نشده است) خوب بعد از آنکه اگر آن لایحه و طرحی که ما پیشنهاد کردیم تصویب و عملی شد معلوم میشود چه کرده است بد کرده است یا خوب کرده است . بعد آمد و معاون وزارت پست و تلگراف شد بعد معاون معارف شد و يك سوابقی گذاشت حالا هم يك پست مستقلی دارد رئیس مالیه خراسان است بنده نظری باشخص ندارد (خنده نمایندگان - عجب نظر ندارید ؟) بلکه نظر باین دارم حالا که این دولت يك

قدمهائی برای اصلاح این کشور بر میدارد يك اشخاصی را که يك سوابقی دارند اینها را جمع کنند یعنی این سوابقی را و در نظر بگیرد این سوابق را این دوسیه ها را این عملیات را همه را در نظر بگیرد آنوقت اگر میخواهد کمابرا پیشنهاد بکنند بمجلس پیشنهاد کند . اما راجع باصل دیوان محاسبات باید حقوق قانونیش را بهش بدهند و اشخاص خوب را در تحت نظر بگیرند برای آنجا که کار کنند خوب شه ، قانون اساسی را به بینید و از آن طرف نگاه کنید این وزرای مالیه گذشته چه حقی برای این بیکر برای این دیوان باقی گذاشتند . . . به بینید چه عملی واقع شده و وزیر مالیه گذشته چه حقی برای او گذاشته است ؟ اگر چه از خیلی پیش البته همه شان يك کاری کردند که دیگر حقی برای دیوان محاسبات باقی نماند تا دیگران هر چه میخواهند بکنند . . .

دولت شاهي - اینطور نیست .

انوار - چسرا آقا همین طور است والله همینطور است (صحیح است) بهر صورت در فکر این دیوان محاسبات و حقوق او باشید .

وزیر دارائی (آقای بدر) - عرض کنم راجع به تغییراتی که در وظایف دیوان محاسبات داده شد البته هر چه داده شده بنا بر تصویب مجلس شورای ملی بوده است خود وزارت دارائی به انتهائی نه همچو اختیاری داشته نه همچو عملی را میتواند است بکنند معذک بنده يك تجدید نظری خواهر کرد که اگر يك چیزهایی فوت شده و اختیاراتش کم شده است و در قانون اساسی این جزء اختیارات دیوان محاسبات بوده البته اصلاح میشود و راجع باعضاء دیوان محاسبات هم این اعضائی که اینجا پیشنهاد شده اند همه از کارمندان قدیمی و با سابقه وزارت دارائی هستند (صحیح است) حالا اگر آقایان نسبت به آنها با نسبت به بعضی شان نظری دارند (اقبال - نظر شخصی بود) حسن ظنی دارند با نظر دیگری هست (بعضی از نمایندگان - هیچکس هیچ نظری ندارد) آن اختیارات البته بدست آقایان نمایندگان محترم است .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده میخواهم اولاً تذکری بدهم که آقای انوار فرمودند این حقی که نزد دیوان محاسبات سلب شد در زمان گذشته در قانون متمم بود چه و این اداره تطبیق حوالجات تشکیل شد این کار بنظر بنده اصلاً کار خوبی نبود و از همان آثار دوره گذشته بود و باید آقای بدر که يك وزیر مالیه دقیقی هستند و چیز اجرایی قوانین و مقررات بفرمایند در این موضوع ها و مخصوصاً هنگامی که قانون متمم بود چه را تهیه میکنند این ماده که در متمم بود چه سال ۱۳۱۷ هست راجع بوضعیت دیوان محاسبات و آن عملی که با دیوان محاسبات شد اینها را ملغی کنند و حقوق دیوان محاسبات بدستش بیاید و با استقلال کار کند و نظارت در بیت المال بکنند (صحیح است) والا با وضع فعلی که کار کردش موردی ندارد (صحیح است) و این برای همان وقت و همان زمان گذشته بود يك نکته را هم خواستم با آقای انوار تذکر بدهم که البته ایشان در مجلس جدیدشان بر همه مشهود است ولسی اساساً اسم اشخاص را در مجلس بردن موهن است و سابقه ندارد (صحیح است) و اساساً از شان مجلس و مقام نمایندگان دور است و بنظر بنده زیبنده نیست اسم اشخاص اینطور بردن شود . آقای رضوی هم مثل سایرین هستند هر کسی هم اعتقادی بایشان ندارد خوب رأی نمیدهد .

رئیس آقای فرمانفرمایان .

فرمانفرمایان - بنده يك سئوالی از آقای وزیر دارائی کرده ام اگر ممکن است جواب بدهند .

رئیس - عجلاته معترض نیست فعلاً موضوع راجع باعضای دیوان محاسبات مطرح است . آقای مؤید احمدی ، مؤید احمدی - عرض بنده راجع باین موضوع است که اولاً تصور بشود بنده خدای نکرده مخالف هستم با این اشخاص خیر و اقامت بنده اینها را اشخاص خیلی خوبی میدانم (صحیح است) چون بنده خودم عضو وزارت دارائی هستم و با این اشخاص کار کرده ام و اینها را می شناسم و حقیقتاً باید از آقای

وزیر دارائی تشکر کرد که این جا انتخاب بسیار خوبی راجع باین اشخاص کرده اند اما موضوعی را که بنده میخواهم عرض کنم اگر چه میدانم هنوز آقای وزیر دارائی فرصت نکرده اند که در این موضوع دقتی بفرمایند ولی بنده برای یاد آوری چند موضوع را یادداشت کرده ام که بهر من شان برسانم . بر حسب قانون اساسی ساله بر آن اصلی که آقای انوار تذکر دادند اصلاً شغل منحصر و اختصاصی مجلس شورای ملی نظارت در جمع و خرج مملکت است حتی ملاحظه بفرمائید در قانون اساسی که تقسیمات کشور را کرده است بقوای تقنینیه و اجراییه و قضائیه در قوه تقنینیه مجلس سنا و مجلس شورای ملی را ذکر کرده است لیکن در آخر آن اصل می نویسد اما نظارت در جمع و خرج مملکت منحصر و اختصاصاً متعلق بمجلس شورای ملی است و از وظایف مختلفه مجلس شورای ملی است . حالا مجلس شورای ملی این وظیفه را چه قسم باید انجام بدهد ؟ نظارت در جمع و خرج را بعضی تصور می کنند که همین بود چه است در حالتی که این نیست چرا ؟ برای اینکه بود چه اساساً يك اعتباراتی است که دولت در جمعش می نویسد آن در آمد و جمع محتمل است و وصول محتمل است وصول نشود محتمل است زیاد بشود محتمل است کسر بشود و کمتر بشود . يك مخارجی هم در نظر میگیرند و می نویسند محتمل است خرج بشود محتمل است خرج نشود . پس این اعتبار است نه بود چه . نتیجه این مقدمه چیست ؟ آن این است که در قانون محاسبات عمومی و قانون دیوان محاسبات هست و معین شده است که این حق را در واقع مجلس واگذار کرده است بدیوان محاسبات که دیوان محاسبات باید تمام جمع و خرج مملکت را مطابق بودجه های مصوب مجلس شورای ملی در نظر بگیرد و آنها را جمع آوری بکند حتی ملاحظه بفرمائید که می نویسد در آخر سال باید باز دولت از مجلس شورای ملی انتخاب شود و بروند در دیوان محاسبات و باز بحسابها رسیدگی کنند پس از آن راپورت تفریح بود چه را بدویسند یعنی از آن عایدات پیش بینی شده این مبلغ وصول شد و این مبلغ هم خرج شد این مقدار هم زائد است یا بقدر

هم کم است و آن را بفرستند بمجلس شورای ملی پس وظیفه بزرگ دیوان محاسبات این است که در واقع مجلس آن حق نظارت خود را واگذار می کند باین اشخاص و این انتخابش با مجلس و از طرف مجلس است و مجلس انتخاب می کند که الآن هم می خواهیم انتخاب کنیم یعنی این حق نظارت را واگذار می کنیم باین اشخاص اما حالا به بینیم چه کار کرده اند و سر این کار چه آورده اند؟ بنده بقوانینی که بعداً گذشته است حالا نمی خواهم وارد شوم و بتاریخچه آن که از اول چه بوده است رجوع نمی کنم همینقدر عرض میکنم که از اول مشروطیت يك مدتی بود که دیوان محاسبات نبود برای اینکه يك قانون تشکیلاتی برای مالیه از مجلس گذشته بود و در آن يك کمیسیون تطبیق حوالجات داشتیم که همین آقای کمال هدایت سه سال رئیس آن کمیسیون بود مرحوم میرزا رضا خان نائینی بود آقای مصدق السلطنه بود مرحوم میرزا محمد علی خان مستوفی بود و تا آن قانون بقوت خودش باقی بود این کمیسیون کار خودش را میکرد و در واقع اینها هم از مجلس شورای ملی انتخاب شدند (مطابق قانون تشکیلات مالیه سال ۱۳۳۳ هجری) و در واقع این کمیسیون تطبیق حوالجات جانشین دیوان محاسبات بود اعضایش هم از طرف مجلس شورای ملی انتخاب میشدند تا اینکه آقای مصدق السلطنه از مجلس شورای ملی يك اختیاری گرفتند و آن تشکیلات بالاخره از میان رفت يك مدتی هم دیوان محاسبات همینطور بلا تکلیف بود تا اینکه مرحوم داور از نقطه های نظری آمدند و قانون دیوان محاسبات را يك اصلاحی درش کردند و آوردند بمجلس شورای ملی لیکن اختیار جمع و خرج دستش نبود و همچنین اختیار تعیین اعضایش که با مجلس بود ایشان اختیار انتخابش را هم با خودشان گذاشتند حالا باینها کاری ندارم لیکن اخیراً مخصوصاً توجه میدهم به آقای وزیر دارائی که اخیراً مخصوصاً در زمان امیر خسروی قانونی گذراندند برای این کار دو قانون گذراندند یکی اصلاح موادی از قانون دیوان محاسبات و قانون محاسبات عمومی مصوب ۵ اسفند ماه

۱۳۱۸ و در آن جا آقا اختیارات دیوان محاسبات را برداشته و لغو کرده و هی نوشته است ماده فلان و ماده فلان و ماده فلان لغو میشود بعد هم آمده است و در قانون متمم بودجه در ماده ۱۷ بکلی اختیار را از دیوان محاسبات گرفته و می نویسد پرداخت هیچ وجهی از درآمد عمومی مجاز نیست مگر اینکه اداره تطبیق اسناد و تطبیق حوالجات وزارت دارائی (که خودشان تشکیل دادند) آنرا تصویب کند و این حق را هم از دیوان محاسبات گرفتند پس فعلاً با این ترتیب و این جریانی که مختصراً عرض کردم دیوان محاسبات دیگر کاری ندارد نه در جمع نظارت دارد نه در خرج فقط يك کمیسیون است که آنجا گرفته است و بنشیند است اشخاص هم بسیار اشخاص خوبی هستند و حقیقتاً اگر عینک بیندازیم از میان مستخدمین دولت بهتر از اینها نمیشود انتخاب کرد اما کاری ندارند بکنند کارشان را اختیارشان را از شان گرفته اند و حالا ما اینها را انتخاب کنیم که نظارت درچی بکنند؟ در واقع آن حقی که قانون اساسی بمجلس شورای ملی داده است آن حق از مجلس الان گرفته شده است اگر خاطر آقایان باشد بنده در یکماه چهل روز قبل از این در پشت همین تریبون عرض کردم که آقایان این کار خیلی لازم است خیلی مهم است باید این کار را بفوریت کرد امروز ما دیگر عذر نداریم بکروزی جرأت نداشتیم بقول آفاسید بعقوب حرف بزنیم و کاری بکنیم ولی حالا که دیگر عذری نداریم پس چرا وظیفه قانونی خودمان را انجام نمیدهم؟ بنده استدعا میکنم از آقای وزیر دارائی که این دو قانون را در نظر بگیرند یکی آن ماده قانون متمم بودجه را و یکی آن قانون اصلاح دیوان محاسبات را و این حقوق را که از دیوان محاسبات لغو کرده اند اینها را بیاورند بمجلس و اصلاح کنند و برگردانند البته ما هم باین اشخاص رأی میدهم برای اینکه اشخاص بسیار خوبی هستند (صحیح است).

رئیس - پیشنهادی رسیده است که بمرض آقایان میرسد پیشنهاد می کنیم گرفتن رأی نسبت بانتخاب اشخاص برای دیوان محاسبات از دستور امروز خارج شود و روحی دکتر ملکزاد

جمعی از نمایندگان - چرا؟ مهمه نمایندگان (زنک رئیس)

دکتر ملکزاده - بنده پیشنهاد کردم اجازه میفرمائید؟ رئیس - بفرمائید.

دکتر ملکزاده - آقایان میفرمایند چرا بنده عرض میکنم بچند دلیل. دلیل اول بنده این است که اولاً دستور امروز معین شده است لایحه بودجه مملکتی که یکی از لوائح مهم درجه اول کشور است و جز بمجلس شورای ملی هم کسی حق ندارد دستور جلسه را تغییر بدهد من تعجب میکنم که چه شد این موضوع امروز این جا عرض اندام کرد؟ دوم این که بنده نظری باصل قانون دیوان محاسبات ندارم ولی تصدیق میفرمائید که انتخاب اشخاص روی اصولی می شود یعنی يك اصولی در نظر میگیرند بعد اشخاص را مطابق آن اصول انتخاب میکنند قانون دیوان محاسبات و محاسبات عمومی این کشور که یکی از برکات و مزایای مشروطیت است در این چند ساله مثل اکثر شئون مشروطیت و کشور و مجلس شورای ملی دستخوش يك تجاوزاتی شده است و آن فلسفه حقیقی خودش از دست داده است همچو صاف و پوست کنده آن فلسفه حقیقی و آن منظوری را که قانون گذار در نظر داشته است آنرا از دست داده است بنا بر این بنده تقاضی میکنم اگر اجازه میفرمائید این موضوع را آقای وزیر دارائی که مورد توجه و اعتقاد همه هستند مورد توجه قرار بدهند و این حقوق از دست رفته را برگردانند و يك اصلاحی بکنند در آن قانون پس از آنکه آن اصلاحات مجلس آمد البته ما موافقیم که باین اشخاص رأی بدهیم و شخصی هم که انتخاب میشود و اغلب آقایانی که این جا نوشته شده است اشخاص کامل و صالحی هستند.

رئیس - اولاً لایحه از جلسه قبل جزو دستور بوده است و يك مرتبه هم خواستیم اقدام کنیم بواسطه نبودن اکثریت نشد این بود که جزو دستور بود منتهی امروز مطرح شد وزیر دارائی - عرض کنم اینکه آقای دکتر ملکزاده فرمودند جزو دستور مجلس نباشد البته این اختیارش با خود

مجلس شورای ملی است که جزو دستور باشد یا نباشد بنده در اینجا عرض ندارم لکن راجع باصل موضوع لازم است جواب عرض کنم چه در جواب فرمایشات آقای دکتر ملکزاده و چه راجع بفرمایشات آقای مؤید احمدی - دیوان محاسبات قانونش مدتها است گذشته و چند سال قبل که بنده در وزارت دارائی بودم دیوان محاسبات کار میکرد البته با نواقصی که داشت ما سعی میکردیم نواقص رفع شود و سعی میکردیم بجزایان بیفتد تا اینکه منظور مجلس شورای ملی کاملاً تأمین شود حالا بنده نبودم و اطلاع هم ندارم که قانونی که بعد گذشته است از مجلس چه چیزهایی کم کرده است از دیوان محاسبات و واقعاً آیا قضیه بسلاح بوده یا نبوده بنده سابقاً عرض کردم حالا هم عرض میکنم که مورد توجه خواهد شد و دقتی بنده خواهم کرد و اگر معلوم شد که حقیقتاً چیزی از اختیارات قانونی که قانون اساسی بدیوان محاسبات داده و منظور همه است سلب شده باشد محققاً هر چه زودتر اعاده خواهد شد یعنی قانونش را تقدیم می کنیم که مجلس تصویب کند و اما اینکه آقای دکتر ملکزاده فرمودند که بهتر این است که اول آن قانون بیاید و بعد اعضا انتخاب شوند بنظر بنده این نقض غرض است برای اینکه الآن دیوان محاسبات باز است و کار میکند و يك وظایفی هم دارد و با نبودن اعضا آن وظایف را نمیتواند انجام بدهد اگر هم با این اشخاص موافقت دارند موافقت بفرمایند که انتخاب شوند تا آنها بوظایف خودشان اقدام کنند و این امر مانع از آن نیست که مجدداً در قانون مربوطه تجدید نظری بشود و بمرض برسد و بنظر بنده این مانع نیست و الآن هم بهمان وظایفی که مجلس شورای ملی بموجب قوانین موجوده برای این دیوان معین فرموده است باید عمل بشود با اینکه این دیوان بحال فلج است و تا زمانی که آن قانون بیاید نباید بیشتر بحال فلج باقی بماند (صحیح است).

دکتر ملکزاده - اجازه میخواهم توضیح بدهم جمعی از نمایندگان - توضیح ندارد دیگر. توضیح دادید. رئیس - رأی گرفته میشود

دکتر ملک زاده - بنده پیشنهاد کننده هستم حق دارم توضیح بدهم

رئیس - بفرمائید

دکتر ملک زاده - عرض میکنم بیک اشکالی بر میخوریم این قانون محاسبات که در بدو مشروطیت با یک آزادی به مجلس آمد و از مجلس هم گذشت حق میدهد بمجلس شورای ملی که اعضای دیوان محاسبات را از میان اشخاصی که وزارت مالیه پیشنهاد میکنند یا از میان اشخاص خارج انتخاب کند. بنده تاریخ نمی خواهم عرض کنم مقصودم حفظ اصول مشروطیت است باشخاص کار ندارم که از داخل انتخاب شود یا از خارج ولی این حق بر طبق قوانین بعدی از مجلس شورای ملی گرفته شده است بعنوان قانون اصلاحی بنابراین هیچ مورد ندارد که فعلاً این اشخاص انتخاب شوند و آن حق هم گرفته نشود. باید این قانون اصلاح شود و آن حق گرفته شده مسترد شود آنگاه اشخاص هم انتخاب شوند این نظر بنده است که با رأی مجلس و احکامات مجلس نسبت با اصول مشروطیت و حفظ اصول مشروطیت اقدامات اساسی بعمل آید (صحیح است)

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقایان ... (دکتر ملک زاده - بنده پیشنهاد کرده ام) آقای دکتر ملک زاده و آقای روحی پیشنهاد کرده اند. آقایان موافقین برخیزند (عده قلیلی قیام کردند) رد شد.

رأی گرفته میشود بانتخاب ده نفر برای دیوان محاسبات آقایان اشخاصی را که قبلاً در صورتی که هست و در دست دارند و مستحضر هستند انتخاب خواهند کرد. عده حاضرین موقع اعلام رأی یکصد نفر.

(اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - آقایان: معینی - اراقی - یار احمدی فرمائید مائیان - مؤید ثابتی باتفاق آقای بیل سمیمی استخراج آراء خواهند نمود تا نتیجه در جلسه آتی با اطلاع مجلس برسد.

همیشه باید رویه افراط پیش میگیریم یا یک رویه تفریط در این موضوع هم همینطور شده. این را هم خیلی اعتراض بما باید کرد برای اینکه مللی که هنوز رشد سیاسی کامل ندارند تماماً یا این طرف قضایا را میگیرند یا آنطرف را در امور سیاسی هم متأسفانه ما بطوریکه میدانیم دو دوره متضاد در بن ۳۷ ساله مشروطیت گذرانده ایم که بنده دوره اول را دوره ضعف و ناتوانی و ماگوزی و عدم امنیت و بر حرفی و کم کاری میدانم و بالاخره آن دوره بموجد دوره دوم که دوره شدتش باید نامید شد و آن دوره شدت هم مملکت را باین صورت در آورد پس معلوم میشود که این رویه افراط و تفریط برفع مملکت نبوده است و این اعمال بضرر و زیان مردم بوده است حال هم با کمال تأسف همان رویه را مانسبت به بودجه کشور پیش گرفته ایم باک موقعی بود که بودجه کشور ما بدرجه دیوان بود که فقط چرخ دولت را امیچر خاندان بلکه دولت قادر نبود که در چندترین اصلاحی هم در مملکت بکنند بواسطه ضعف بودجه و بنده خودم در نظر دارم که در کابینه مرحومه مشیرالدوله که بنده معاون ایشان بودم بنده را مأمور کردند با آقای فروتن که در آنوقت معاون وزارت مالیه بودند برویم در بودجه یک مطالعه بکنیم درست وقتی وارد در موضوع شدیم دیدیم بودجه کشور ما یعنی آنچه که عایدی بود در حدود هفت هشت ملیون بیشتر نمی شد و از این مبلغ تجاوز نمی کرد و بعد آمدیم رویه افراط را در پیش گرفتیم و در مدت ۱۸ سال صد برابر بر بودجه ما اضافه شده است با عوارض بلندیها که اگر آنها را هم بجمع اضافه کنیم خوب آنها هم مالیات است و تحمیل بمردم مملکت میشود دیگر (انوار - صحیح است) بلکه صد و بیست برابر در مدت ۱۸ سال بر بودجه کشور ما افزوده شده است بر این ملت و این مردم تحمیل شده خوب آیا این مردم توانائی آنرا دارند؟ آیا دارائی و ثمن و قوه و بنیه مالی مردم و ملت زیادتر شده است که اینقدر ببودجه اضافه شده است؟ یا ما گنجی پیدا کرده ایم یا یک خزانه پنهان کرده ایم؟ که بقیه من هیچیک از اینها نیست پس بنابراین با این دو رویه یعنی آن بودجه اولی که دولت نمیتوانست چرخ مملکت

را بگرداند و اصلاحی در امر برینکند و بالاخره تولید آن هر چ و مرج شد صلاح مملکت نبود این قسم دوم هم که بالاخره بورشکستگی و فقر و از بین رفتن کشور خاتمه پیدا کرد این مهم اصلاح مملکت نبوده است (صحیح است) یک نکته را هم که لازم میدانم تذکر بدهم این است که تذکرانی که در اطراف بودجه میشود نبایستی آن را مربوط بمخالفت با موافقت بادولت تلقی کرد زیرا که موضوع بودجه فی حد ذاته یکی از مسائل مهم و حیاتی است و بودجه چرخاننده ماشین مملکت و دولت است اگر تزلزلی در بودجه پیدا شود چرخ دولت از کار می افتد و وقتی که چرخ دولت از کار افتاد مملکت فلج میشود همین طور بنده که یکی از موافقین دولت هستم و بعنوان موافق اجازه خواستم نظریاتی که اظهار میکنم این نظریات شخصی بنده نیست و نظریات رفقای هم هست که با بنده همراهی و همکاری میکنند و از برای روشن شدن قضایاست و بالاخره حصول توافق نظر (صحیح است) مثل اینکه بسیاری از آقایان هم بعنوان مخالف اجازه خواسته اند ولی جزو مخالفین دولت نیستند فقط البته نظریاتی داشته اند که در این موقع البته میتواند نسبت به بودجه در مجلس شورای ملی نظریات خودشان را اظهار بدارند و این قضیه در تاریخشان نشان میدهد و به ثبوت رسیده است که بودجه یکی از عوامل مهم و مؤثر در خوشبختی و بدبختی یک کشور است و چیز غربی است که در بسیاری از ممالک بودجه موجه انقلابات مهم و تغییرات مهم در امور شده است مثل اینکه یکی از ریشه های انقلاب کبیر فرانسه مسئله بودجه است و آقایان تاریخ دانها بخوبی این موضوع را میدانند پس بطور کلی بودجه که متناسب با توانائی و متناسب با استطاعت عامه باشد به نفع مملکت و اصلاح امور مملکت و بترقی کشور تمام میشود و بودجه که متناسب با وضعیت مالی مردم نباشد بخرابی و ویرانی و ورشکستگی مملکت تمام میشود پس از این مقدمه که مجلس شورای ملی تصدیق فرمودند بنده و رفقایم در چندین جلسه لایحه بودجه و بودجه مملکتی را در تحت شور و مطالعه قرار دادیم این نظریاتی است که در نتیجه مطالعه

که کردیم و اطلاعاتی که از خارج بدست آوردیم در اینجا من یادداشت کردم تقاضا کنیم چون نظر شخص بنده وعده از رفقای بنده بوده است آقای وزیر دارائی حقیقه اولین کسی هستند که در این موقع مشکل میتوانند امور مالی و چرخ مالی مملکت را بگردانند حالا صرف نظر از روابط خانوادگی که با ایشان داشته‌ام و بشخص ایشان عقیده داریم با این حسن نیت و نظریاتی که بایشان داریم امیدواریم توافق نظر حاصل شود اولاً آنچه که از خارج تحقیق کرده‌ام از اشخاصی که از امور مالی مطلع بوده‌اند وصول سید و ده میلیون ربال با وضعیت فعلی کشور و دنیا و گمرکاتمان بنظر ما تردید آور است تردید داریم که آیا این مبلغ قابل وصول هست یا نیست بعقیده بنده دولت نباید پایه یک مخارج مسلمی را در روی یک وضعی که در آن تردید هست و عایدی که در آن تردید هست قرار دهید و آنچه را که ما تحقیق کردیم از اشخاصی که در مالیه مملکت اطلاع دارند توانائی عمومی کشور و آنچه که باید وصول شود در حدود ۲۴۰ الی ۲۵۰ میلیون است حالا ممکنست که ما خطا رفته باشیم یا اشخاصی که این ارقام را بما داده‌اند آنها خطا رفته باشند ولی چیزی که مسلم است این است که اگر اطمینان کامل در آینده نیست نباید پایه امور مملکت را در روی عوائد نزللی قرار دهیم این کار خطرناک است و چون یک نکته در چند جلسه قبل آقای وزیر دارائی فرمودند که آنقدری که میتوانیم وصول کنیم خرج میکنیم من با این نظر ایشان خیلی موافق نیستم برای اینکه یک خرج مسلمی در نظر گرفته شده و در وسط راه نتوانستند بقدر کفایت پول بدست بیآورند باز خرج دولت دچار اختلال و اشکال میشود پس بهتر این است که بودجه خودشان را در حدودی که یقین دارند وصول میشود قرار بدهند و اگر هم میخواهند قلم دخل را در حدود سید و ده میلیون بنویسند مخالفتی نیست ولی موضوع خرج را تخفیف بدهند تا حدی که یقین داشته باشند میتوانند تأمین کنند این نظر اساسی است که ما راجع بلاوجه بودجه داریم بقول معروفین و او سلم که این سید و ده میلیون قابل وصول بود

و وصول شود آیا باید این را بهمان رویه معمولی و ارقام معمولی و اعتباراتی که داده میشد بوزارتخانه‌ها با یک کم و زیاد کردنی بهمان رویه باید در مملکت خرج کرد یا اینکه خیر در نظر گرفت که دنیا دارای یک وضعیت فوق العاده است و ما هم وضعیت ما را با تناسب آن باید مطابق کنیم ما معتقدیم شق دوم را و معتقدیم که بودجه مملکت و عوائد دولت با این وضع فوق العاده امروز دنیا باید صرف سه موضوع بشود سه موضوعی که بعقیده ما حیاتی است اول امنیت دوم خوار بار و کشاورزی سوم موضوع بهداشتی حالا شاید آقای آقا سید یعقوب با علاقه مفراطی که بمعارف و فرهنگ دارند و عقیده دارند که همیشه مسائل فرهنگی یک نمکی است که روی لواحق پاشیده میشود و چه شد که من از معارف صحبت نکردم علتش این است که اول باید یک آدمی امنیت داشته باشد سلامت داشته باشد تا بتواند درس بخواند و اینکه مسئله بهداشت را اهمیت دادم برای تجربیاتی است که از جنگ بین المللی دارم یکی از تأثیرات شوم جنگ در زندگانی مللی که یا بطور مستقیم یا غیر مستقیم تماس با جنگ دارند مسئله بدبختی و بروز امراض مضر و تهدید شدن سلامت عمومی از آن امراض است و به علاوه تصدیق بفرمائید که خود فقر عمومی که در موقع جنگ عمومی است نتیجه ضعف امرجه است که به تنها توانائی را از دست میدهد و مستعد میکنند برای قبول امراض و این موضوع ایجاب میکند که دولت قضیه بهداشت را بیش از آنچه که بوده است در نظر بگیرد و اما اصلاحاتی را که معتقدیم نسبت به بودجه فعلی که تنظیم شده است بعمل آید اولش شروع کنیم از خود آقای وزیر دارائی از خود ایشان در همه جای دنیا مبلغی که در بودجه برای بدست آوردن عوائد منظور شده سه در صد است و این یک فرمولی است که در اغلب ممالک متدینه ایجاد شده است و بودجه مالی کشور در این حدود تنظیم میشود و ممکن است مطلعین و متخصصین به کتب مراجعه بشمایند و این عرایض بنده را تصدیق کنند باین حساب باید بودجه وزارت دارائی در حدود

ده میلیون باشد در صورتیکه با کمال تأسف باید عرض کنم که بودجه وزارت دارائی در حدود سی میلیون تنظیم شده است و اگر هفت هشت ده میلیون آنهم خرج عوائد انحصاری باشد که حقیقه نسبت باین اقتصاد که حقیقه مملکت را گدا کرد یک مملکتی را گدا کرد و چند نفر ملیور برای ما درست کرد یک مبلغی از این بودجه صرف این قسمت میشود ما بقیش باید در حدود بیست میلیون باشد و بنده تقاضا میکنم با صلاحیتی که در شخص ایشان هست این موضوع را مورد توجه قرار بدهند و این یک قدم مهمی است که بلکه بتواند منظور ما را تأمین کند یک موضوع دیگر این است که میشنویم با این خرج و گرفتاری با این عدم اعتماد مردم دولت بواسطه تغییرات و تبدیلات مجبور است که بعهده از مردم را از ادارات بیرون کند و از آن طرف هم دولت مواظب است که برای اعاشه آن ها فکری بکند و کمک هائی بکند می شنویم بعهده معاونین مختلفه در این مملکت حقوق میگیرند در تحت دوسه عنوان چند نفری را هم بنده می شناسم این است که بنده بنام مجلس شورای ملی تقاضا میکنم و گمان میکنم که خود مجلس شورای ملی هم با این موضوع موافق باشند که بجز در تحت یک عنوان بهیچوجه بکسی حقوق دیگری داده نشود (صحیح است) و ما همه علاقه مند باین موضوع هستیم یک موضوع دیگری هم که تذکرش را لازم میدانم موضوع اتومبیل ها است که گویا شنیدم در کمیسیون بودجه هم مطرح شده است و بطوریکه آقای مرآت اسفندیاری حساب کرده بودند (و بنظر حساب ایشان اهل محاسبه هستند) هر اتومبیلی ماهی پانصد تومان خرج تعمیر یا آسپتسمان دارد و این یک قلم خیلی سنگینی است در بودجه و اغلب هم که می بینیم بکارهای شخصی بکار میبرد نه بکارهای کشوری یکی هم مسئله این است که در این شهر شنیده‌ایم در حدود یک میلیون و هفتصد هزار تومان کرایه امکنه و جاهائیکه دولت برای ادارات کرایه کرده است پرداخته میشود بنده تقاضا میکنم که اینرا دولت مورد توجه قرار بدهد و از امکنه

که از طرف شاه گذشته بدوات واگذار شده است استفاده کنند و این سه قلم هم برداشته شود و این تحویل های سنگین برداشته شود (صحیح است).

دیگر دوره سابق نیست که من زیاد بتوانم حرف بزنم بر مردم شده دیگر آن بنیه سابق نیست یکی هم مسئله راهها است راه سازی و امنیت شهرها حقیقتاً از حیث فرهنگی و از حیث اقتصادی حقیقتاً قابل توجه است و وضعیتش تأمین است ولی متأسفانه دولت دست در با راههایی زده است که چون ریلی برای خط آهن در دسترس ندارد فقط بخاکریزی میبرد دازد و این عمل بعقیده بنده عمل لغوی است برای اینکه خاک ریزها در نتیجه سیل ها بکلی ویران میشود و از بین می رود و این عمل لغوی است و بنده تقاضا میکنم وقتی که بتوانیم ریل بدست بیآوریم از این مخارج هنکفت صرف نظر بشود که در این ضمن کمک ببودجه هم میشود و البته مطالب دیگری هم هست که چون پیشنهادهای تهیه کرده‌ایم و سایر آقایان هم گویا موافق باشند که ارقام مهم بودجه باید در مجلس مطرح شود این است که موافقت نظری حاصل بشود و در موقعیکه ارقام در مجلس مطرح میشود اظهار کنیم و توافق نظر هم حاصل بشود.

وزیر دارائی - بنده خیلی متشکر از طرز تذکری که آقای میکزاده دادند برای اینکه تمامش روی اصول بود و بنده هم خیلی مایل هستم که این تذکرات داده شود برای اینکه در قطع کمکی میشود برای ما این است که بنده هم اگر توضیح میدهم برای این است که مطالب روشن شده باشد نه من باب دفاع است بهات اینکه چیزی نبود که دفاع شود فرمودند در ابتدا مهلمی که در بودجه اوشته میشود مهلمی نیست که در وصول اطمینان کامل باشد و باین جهت اینطور توجیه کردند که بهتر این است که مخارج را هم از روی مبلغی که ما یقین داریم بوصول در آن حدود پیش بینی کنیم که از عهده پرداختش بر بیاییم بنده نهایت تشکر دارم از این پیشنهاد آقای دکنر ملکزاده برای اینکه خیلی پیشنهاد عاقلانه است و این هم باید عرض شود

دولت راست است که در وصول در آمد در اینموقع مخصوصاً در يك همچو موقع غیر عادی اطمینان کامل نیست که آنچه که در بودجه نوشته شده تا آن دینار آخر وصول کند چه رسد باینکه تمام اوضاع دائماً در تغییر است و امروز بیش از مواقع دیگر ولی يك جاهای دیگر هم میرسد دولت که يك مخارجی است که دولت نمیتواند از آن مخارج صرف نظر کند اگر چه در آمدش تکافو نکند ولی غیر ممکن است از آن مخارج صرف نظر کند ما در موقعی که بودجه را می نوشتیم اول نگاه کردیم به بینیم چه اندازه ممکن است مخارج را تقلیل بدهیم یعنی حصراً بدهیم به مخارج و آنچه را غیر ممکن است از او احتراز کنیم و بعد از آن در صدد بر آمدیم که در آمد چقدر تکافو میکند و این بودجه خرج که نوشته شده است در حقیقت میشود گفت که حد اقل خرجی است که دولت نمیتواند از آنها صرف نظر کند مثلاً فرض بفرمائید بودجه فرهنگ که همقطار خود بنده هم خیلی شاکی هستم در اینکه همین قدری هم که نوشته شده است تکافو نمیکند البته تصدیق میفرمائید آقایان که هیچوقت مجلس شورای ملی بلکه کشوری هیچوقت معتقد نیست باینکه مدارس که امروز هست در این مدارس بسته شود گمان نمیکنم و یا اینکه مریضخانه هایی که الآن موجود است اینها را کم نکنیم یا تقلیل بدهیم همینطور چیزهای دیگر تمام اینها که نوشته شده است میتوانم عرض کنم که حد اقل خرجی است که حالا ممکن است که این حد اقل خرجی باشد که میتوانیم بکنیم مثلاً يك جا نوشته شده است دفتر خوب باید دفتر باشد اما در عوض اینکه باید پنج نفر کار کنند شش نفر هفت نفر کار می کنند این را در ضمن عمل می شود دو نفر را بکسر کرد ولی بودن دفتر در يك وزارتخانه لازم است ولی البته باز هم عرض میکنم که اگر ما تصور میکردیم ممکن است که برای تمام این سیصد میلیون خرج پیدا شود بنده هم همان نظری که آقای دکتر ملک زاده داشتند خواهیم داشت که ما اگر نتوانیم وصول کنیم چه خواهیم کرد ولی امید بنده این است که در

برسیم که آوقت در را به بندیم و بگوئیم دیگر خرج نمیکنیم گویا در موضوع لایحه انتشار اسکناس بود عرضی کرده تصور شود که این اسکناس را که امروز منتشر میشود برای تأمین مخارج جاری کشور است که ما پول نداریم میخواهیم اسکناس طبع کنیم اینطور نیست این برای تسهیل بازرگانی کشور است عرض کردم تصور فرمائید که بنده نظرم این است که در این موضوع مبالغه کرده که اگر اتفاقاً روزی هم رسید که ما وجهی نداشته باشیم در خزانه برای خرج منسبت نخواهیم شد به اینکه از انتشار اسکناس استفاده کنیم و الا البته هیچ وزیر دارائی این اندازه وضعیت را اجازه نخواهد داد که بیاید و خرج بکند تا بجائی برسد که وجه نباشد و تمام ادارات دولتی فلج بشود حالا اصلاحاتی که فرمودند بطریق کلی بود و بوزارت دارائی بود و تصور فرمودند این مبلغی که در اینجا نوشته شده خیلی گراف است و فرمودند وصول در آمد هم در همه جای دنیا در حدود سه در صد است اگر متوجه باشند و ملاحظه بفرمائید بودجه سال ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸ را ملاحظه خواهند فرمود که بودجه وزارت دارائی در حدود پنج شش در صد مبلغ وصولی بوده است و حالا تقریباً در حدود ده در صد است این ده در صد مبلغی نیست که برای وصول مالیات باشد این را بنده مخصوصاً توضیح عرض میکنم این مبلغی است که ما تجارت هم با این میکنیم یعنی ما امروز تقسیم کالا از قبیل تریاک سیگار دخانیات قماش و اینها را خودمان برعهده داریم این يك مخارجی است که در اثر تغییر سیستم کاری که در این دو ساله معمول شده بالعالم این معمول بوده است و يك همچو مخارجی را هم متضمن هست سابق بر این مخارج را وزارت دارائی نمی کرد و میداد بشر کتفا و يك حق العملی میداد ولی الان این کار را خودمان بهعهده گرفته ایم پس این دو کار است با این بودجه وزارت دارائی دو عمل میشود یکی وصول مالیات یکی پرداخت و رسیدگی در مخارج کشور است یعنی در اقلام مخارج کشور است و از همه مهمتر این است که ما خودمان هم عمل يك تجاری را میکنیم عامل داریم حق العمل میدهیم

اینها است که مبلغ را زیاد میکنند اگر ما بنا باشد بر گردیم بهمان سیستم سابق یعنی صرفاً وزارت دارائی بخارجی که میکند برای وصول عواید و نظارت در مخارج باشد بنده عرض میکنم که در حدود همان شش در صد خواهد بود و اضافه نخواهد شد بنده اگر وقت داشتم بعد هم ممکن است که مخارج وزارت دارائی را دو قسمت میکنیم و به آقایان عرض کنیم که ملاحظه بفرمائید که يك قسمت کمیش مربوط میشود بوصول در آمد و قسمت اعظمش مربوط میشود به بازرگانی و تجارت یعنی ما تجارت می کنیم و از روی آن خرج میکنیم باین نظر ملاحظه بفرمائید که ده در صد مخارجی که میشود مخارج گرافی نیست و بنده بایستی عرض کنم که در بودجه کشورهای دیگر مخصوصاً یکی از کشورهای محاور ما که او هم تقریباً سیستم مالیه اش اینطور بوده که بیست و دو در صد مبلغ وصولی آن خرج وزارت مالیه و بودجه مالیه بوده که او هم همین سیستم تجارت را داشت یعنی دولت در عمل تجارت وارد بود يك ادارات بزرگ انحصارات بود و آن انحصارات یعنی تجارت و اینها خرج زیادی داشت و اینها میزان در آمد و خرج را بالا میبرد اینک فرمودند که شنیده میشود عدد هم به عنوان مختلف در مملکت حقوق میگیرند این يك موضوعی است که در کمیسیون بودجه مطرح است و دولت هم کاملاً باین قسمت موافق است در صورتیکه ضرری به بودجه مملکت از حیث زیاد شدن خرج نباشد و کار مملکت هم دچار وقفه نشود به اشخاص بیش از يك حقوق داده نشود وای خود آقای دکتر ملک زاده باید متوجه باشند مخصوصاً در قسمت بهسازی و فرهنگ اشخاص معدودی هستند که دولت میتواند از وجود اینها استفاده بکند اینها بجز این است در يك جایی کار داشته باشند نمیتوان آنها را مجبور نمود و تقاضا کرد که مجازاً کار دیگری بکنند این است که اینطور معمول بوده است و حالا کمتر هم شده است ولی باز هم هست که اشخاص در دو جا میشود از وجودشان استفاده کرد ولی البته بنظر بنده هم صحیح نیست برای اینکه ممکن است سوء استفاده بشود یعنی دو تا لازم و پنج تا غیر لازم باشد بنده دیده بودم در وزارت خزانة وقتی يك کسی را کاری میخواستیم بدهیم

میگفت بشرطی که در جای دیگر هم کار تدریسی چیزی بمن رجوع کنید این عادت شده است البته این عادت باید برداشته شود و دولت هم مصمم است بانظر کمیسیون بودجه در این باب که مشغول مطالعه هستیم و در این راه آنچه مقدور باشد عمل شود که يك شخص بیشتر از يك محل حقوق استفاده نکند راجع بموضوع اتومبیل ها این موضوع در مد نظر دولت است راست است يك مقداری از اتومبیل ها زیاد شده و کسر خواهد شد و اینکه فرمودند هر اتومبیلی در سال شش هزار تومان این یکقدری زیاد بنظر میرسد ولی در هر صورت این در نظر است که اتومبیل فقط بحدی باشد که يك وزارتخانه احتیاج دارد نه برای اینکه اشخاص بخواهند تفنن کنند و موضوع تفنن باشد و همچنین کرایه خانه ها کرایه محل ها هم البته باید عرض کرد قدری بنظر زیاد می آید این اندازه هم نیست و تصور نمیکنم که یکباب خانه برای اداره یا جای دیگر را بی جهت از لحاظ تفنن هم بشود اجاره کرد معذک همان نظری را که آقا فرمودند که يك انبیه وزارت دارائی منتقل شده است و ما الان هم مشغول هستیم که ادارات دولتی را به آن جاها انتقال دهیم و يك مبلغ عمده از کرایه خانه ها صرفه جویی باشد و راجع براه سازی و راه البته آقای وزیر راه توضیح خواهند داد و این مبلغی که در بودجه منظور شده صرفاً از نظر نگاهداری راهها است و عملیاتی است که اگر آن عملیات نشود ضرر بیشتری ممکن است بمملکت بخورد ولی اصولاً اگر ملاحظه بفرمائید دوستان و پنجاه میلیون ریال برای راه و راه آهن این مبلغ عمده نیست که بشود کم کرد و بهمین نظر قرار شد که راهی ساخته نخواهد شد که بواسطه باد باران از بین برود مخصوصاً عملیاتی میشود که جلوی ضرر را بگیرد و بنده توضیحات خودم را تا این اندازه خاتمه میدهم و بعد هم البته اگر لازم شد باز هم عریضی خواهم کرد.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - البته در کلیات بودجه و کلیات هر لایحه مانع نیست که در ضمن در مسائلی که مورد توجه آقایان

و در آمدی که پیش بینی کرده است بحیطه وصول در بیاید و انشاء الله بنیه و قوه مالی ما بجای خودش محفوظ بماند که در اوقات موفق شود که چرخهای اداری ما را تأمین کند ولی در قسمت مخارج و هزینه تصور میکنم که دولت از این مخارج زیاده است و باید يك ثلث آن ممکن است چرخ ادارات و وزارتخانه ها را گرداند و کار مملکت را بهتر کرد و بنده تصور میکنم در کمیسیون بودجه هم بطوریکه باید از روی دلسوزی مخصوصاً در قسمت مخارج توجهی نشده باشد و مانند گوشت فریانی بودجه مملکت بین اشخاص برای منافع خصوصی يك عده مصرف شده است در صورتیکه بودجه مملکت هم بطوریکه موافق هستیم که باید مالیات و عوارض گرفته شود در عین حال عرض میکنم که باید صرف مصالح مملکت و صرف عمران و آبادی کشور شود اگر واقعا شما این اقلامی را که میگیرید صرف مصالح مملکت بکنید همان اشخاصی که امروز طفیلی این کشور در این کشور هستند بهتر میتوانند زندگی کنند و يك نتایج اساسی برسند بنده از آقای وزیر دارائی مخصوصاً استدعا میکنم برای اینکه مقصد ما را نسبت بخودشان حفظ کنند و نام نیکی باقی بگذارند اولین قدم خدمت بمملکت و اصلاح بودجه را بردارند از این نظر که تا حد اقل مخارج را تقلیل بدهند و از مخارج بکاهند و صرف مصالح مملکت بکنند و البته موازنه جمع و خرج دولت باز هم معدل حسن موازنه عمومی مملکت است باید دولت نگاه بوضعیت مملکت بکنند و این سطح زندگی که بوضع وحشتناکی بالا رفته است معلول حسن موازنه جمع و خرج عمومی کشور است باید دولت توجهی هم نسبت به وضعیت مردم بکنند سطح زندگی به طور وحشتناکی بالا رفته و میرود البته شاید صدی پنجاه و صدی شصت این بالا رفتن معلول جنگ و عوامل خارجی باشد ولی بهتر از جنگ هم معلول قضایای داخلی در درجه اول طمع و حرص صاحبان اجناس و بعد هم عدم مراقبت و عدم توجه دولت است در این قضیه من مخصوصاً آئینی می گفتم که توجه مخصوص بشود که بیش از این مردم توانائی ندارند موضوعی که باید آقای وزیر خیلی توجه میفرمودند و متأسفانه توجهی

نشده و من میدانم چه کرده اند مسئله خسارت و زیانی است که بواسطه اقدامات آقای دکتر مشرف نفیسی تحمیل بر خزانه کشور شده است يك مرتبه دیگر عرض کردم که هفتاد میلیون پول این مملکت برایگان بجهت دیگران بواسطه مشرف نفیسی رفته است در این موضوع مقتضی است آقای وزیر دارائی که مورد اعتماد مجلس قرار گرفته اند توجه میفرمودند و تکلیف این قضیه را روشن می کردند بعقیده بنده دکتر مشرف یا هر کسی که به خزانه مملکت با ما مور کشور ضرر روزیانی برساند باید تعقیب شود و محاکمه شود به مجازات برسد ایشان باید محاکمه بشوند اگر چنانچه مطابق نظر بنده حقیقه مقصر بودند تقصیرشان معلوم شود و مجازات بشوند و اگر مقصر نبودند که تبرئه شوند و به مردم معرفی بشوند و الا اینکه ایشان بر بودجه این مملکت این همه ضرر و خسارات بزنند مملکتی که نان و خوراک خودش را ندارد هفتاد میلیون برایگان بجهت اجنبی ریخته شود و بعد هم راست راست راه بروند این طرز مملکت داری نیست و اگر شما هم تعقیب نکنید شما هم يك روزی خواهد بود که در ردیف همان مجرمین قرار خواهید گرفت و به محاکمه دعوت خواهید شد بنده برای اینک يك چنین روزی پیش میاید قبلاً بشما تذکر میدهم این قدم را بردارید و هر کس در هر طبقه که هست به مملکت و کشور خیالتی می کند باید از گناهکار پرسش شود اما موضوعی که حضرت آقای دکتر ملک زاده فرمودند در قسمت راه آهن خواستم خدمتشان عرض کنم که راه آهن طهران به مشهد این طور نیست مخارج خط آهن طهران به مشهد تقریباً تمام شده و این خط آهن ساخته و پرداخته شده و مطابق بر آوردی که شده شاید بیش از پنج میلیون دیگر مخارج باقی مانده که اگر این خرج نشود شاید این راه آهن متصل بشود و اگر این خرج بشود شاید متجاوز از پنجاه میلیون تومان ضرر مملکت تمام می شود يك قسمت این مخارج صرف پل سازی ها شده است و نمی شود تا تمام گذاشت و باید آن ها را تمام کرد يك قسمت راههایی است که وزارت راه چندی قبل به کثرات چی ها داده اند بنرخ دوسه سال قبل است که اگر

آن ها را الآن بخواهند لغو کنند کنترات چی ها از خدا می خواهند ولی این بضرر مملکت است که اگر لغو کنید و دوباره بخواهید بسازید شاید به پنج مقابل اینهم ساخته نخواهد شد و علاوه بر اینها بواسطه پیش آمد جنک وسائل نقلیه ما در داخل مملکت بکلی از کار افتاده است اتومبیل سواری از طهران تا مشهد با پانصد تومان میسر نیست کرایه کنند و بطوری که پیش بینی می شود اگر خدای نکرده جنک ادامه پیدا کند طولی نخواهد کشید که وسائط موتوری ما بکلی از کار خواهد افتاد و بکلی روابط ما مقطوع می شود از این نظر هم که شده است باید حقیقتاً قسمت‌هایی را که وسایل حیاتی است برای مملکت و خط آهن را با انجام برسانیم که بعد از انجام آن با از بین رفتن وسایل نقلیه موتوری ما بتوانیم بوسیله راه آهن احتیاجاتمان را رفع بکنیم مخصوصاً خط آهن مشهد که با حساب دقیقه‌ای که شده است بعرض جناب آقای نخست وزیر هم رسیده بیش از پنج میلیون تومان از مخارج او باقی نمانده و این مبلغ با قابل است که برای احیای یک خطی و برای صرف یک مصلحت کلی می شود. دیگر موضوع اتومبیلها بنده آقا چهار ماه است که این موضوع را سؤال کرده ام از وزارت دارائی متأسفانه تا کنون برای جواب حاضر نشده اند بنده معتمد که اتومبیل به هیچ وجه من الوجوه برای ادارات و وزارت خانه ها لازم نیست و این یک موضوع او کسی است که صرفاً از نظر تفنن یا هوی و هوس اشخاص ایجاد شده است البته در هر وزارتخانه بنده موافق هستم که وزیر یا معاون آن وزارتخانه استنادارها رئیس تشریفات وزارت خارجه یا نقلیه ارتش باید اتومبیل در اختیار آنها گذاشته شود یا موارد دیگری که اگر لازم شود عوض یک اتومبیل هزار اتومبیل باید برایشان تهیه کرد ولی در غیر این موارد دیگر چه علت دارد که فلان مدیر کل صبح که از خانه بر میخیزد خانمشان با اتومبیل بروند سبزی بخرند و یا برای سیخ بازی بروند بودجه مملکت که صرف هوی و هوس نباید بشود اینها البته

حیاتی است و باید جلو گیری بشود تعقیب بشود بنده از خاطر هم می رود و البته رفقا هم شاید بخاطرشان باشد چند سال قبل که آقای تقی زاده وزیر دارائی بودند مخصوصاً در کمیسیون بودجه برای هر وزارتخانه یک اتومبیل برای وزیر یک اتومبیل برای معاون پیشنهاد کرده بودند آوردند در کمیسیون بودجه کمیسیون بودجه معتقد بود که معاونین اتومبیل لازم ندارند و اتومبیل معاونین را حذف کرد بعد آقای تقی زاده آمدند در کمیسیون با هزار خواهش و التماس و زاری که دیگر از معاونین تجاوز نخواهد کرد کمیسیون بودجه تجدید نظر کرد و موافقت کرد که در هر وزارتخانه یک اتومبیل وزیر داشته باشد و یکی معاون حالا ملاحظه بفرمائید در ظرف هفت هشت سال بواسطه عدم توجه کار وزارتخانه ها به کجا رسیده است شما ملاحظه بفرمائید آقا ولو اینکه نظر آقای مرآت هم صحیح باشد که پانصد تومان فرمودند و یک اتومبیل ماهی پنجاه تومان فقط خرجش باشد ولی ماهی پنج تومان هم نباید خرج تهیه کرد حقیقتاً شما از یک دینار خرج آقای وزیر دارائی تا دستتان برسد نباید جلو گیری کنید و یک دینار مخارج به هیچ اسم و رسم نباید اجازه بدهید از بیت المال مملکت بدون جهت مصرف کنند بنده دیگر پیش از این عرض نمیکنم.

رئیس - آقای طوسی.

طوسی - عرض کنم آقای امیر تیمور در سایه عنوان بودجه فرمایشی را کردند که خیلی بجا و مورد بود (با حرارت) بنده هم خواستم خاطر آقایان را متذکر کنم آن روزی که ما اینجا بحفظ قانون اساسی قسم خورده ایم (با حرارت) متأسفانه در این عملی که شده است چندین اصل از قانون اساسی زیر پا گذارده شده است بنده شخصاً معتمد البته هر کس در این مملکت با سیاست دوات کوچکترین مخالفتی بکند تکلیفش این است بهر مجازات شدیدی که لازم است برسد ولی متأسفانه میخواهم عرض کنم با این رویه ای که ما داریم جلو میرویم همان دوره سابق تجدید میشود. بنظر مبارک همه آقایان رسیده است که اینجا یک اشخاصی را سلب

مصونیت کردند لایحه سلب مصونیت بسفر دا به مجلس آمد در حالی که دو شب پیش آن شخص با اشخاص را گرفتند بردند توقیف کردند اگر این جریان بخواهد دوام پیدا کند بنده شخصاً اطمینان به حیات خود ندارم (با حرارت شدید) استدعا میکنم اصول قانون اساسی را توجه بفرمائید بنده این چند اصل را میخوانم (بکنفر از نمایندگان - بفرمائید) اصل هشتم متمم قانون اساسی: اهالی مملکت ایران در مقابل قانون متساوی الحقوق خواهند بود. اصل نهم: افراد مردم از حیث جان و مال و مسکن و شرف محفوظ و مصون از هر نوع تعرض هستند و تعرض احدی نمیتوان شد مگر بحکم و ترتیبی که قوانین مملکت معین مینماید. اصل دهم: غیر از مواقع ارتکاب جنحه و جنایات و تقصیرات عمدیه هیچکس را نمیتوان فوراً دستگیر نمود مگر بحکم کتبی رئیس محکمه عدلیه بر طبق قانون و در آن صورت نیز باید گناه مقصر فوراً یا منتهی در ظرف بیست و چهار ساعت باو اعلام و اشعار شود اصل یازدهم: هیچکس را نمیتوان از محکمه ای که باید در باره او حکم کند منصرف کرد مجبوراً به محکمه دیگری رجوع دهند. اصل دوازدهم: حکم و اجرای هیچ مجازاتی نمیشود مگر بموجب قانون. اصل سیزدهم: منزل و خانه هر کس در حفظ و امان است و در هیچ مسکنی قهرراً نمیتوان داخل شد مگر بحکم و ترتیب که قانون مقرر نموده. و مابقی اصول دیگر. بنده معتمد با سیاست دولت هر کس مخالفت کند امروز قابل هزاران مجازات است بنده این پنج شش نفری را که شنیده ام بهیچوجه با هیچکدام از آنها نه شناسائی دارم و نه میدانم کی ها هستند ولی بنده در اینجا بقرآن قسم خورده ام و بعد آقایان صریحاً عرض میکنند که اگر این جریان باشد هیچکدام نمیتوانیم اطمینان بزندگی مان داشته باشیم این است که استدعا میکنم که مخصوصاً این اشخاص را محاکمه کنید اگر مقصر بودند گناهی داشتند مجازات کنید تسلیم دار کنید ولی بدون جهت باین سورت اینطور بقول روزنامه بردن در جنوب شرقی برای چیست !!! بنده که نتوانستم بفهمم که اصول مشروطیت این

است پس است اگر اینطور است پس برویم بتهقرا و یک فکر دیگری کرده باشیم. رئیس - آقای ملک مدنی ... ملک مدنی - مذاکرانی که در این دو جلسه در اطراف بودجه در مجلس شده بعقیده بنده دو جنبه دارد یکی مربوط بگذشته است و وضعیت گذشته که خوب همه ما تصدیق داریم که جریانات بیست ساله گذشته طوری بوده است که هر کس را متأثر کرده و مجلس شورای ملی هم در سهم خودش از جریانات خودش راضی نیستند و محل تردید هم نیست که کسی هم در این کشور پیدا شود که از گذشته رضایت بدهد زیرا نتیجه عمل طوری بود که بر ضرر کشور و بر ضرر افراد ملت تمام شد و این موضوعی است که محل تردید کسی نیست و چون یک جمله هم گفته شد در یکی از مذاکرات که بیک حسابهایی هم باید رسیدگی شود لازم هم هست بندهم خودم از اشخاصی هستم که عقیده دارم باید حساب بیست ساله گذشته اشخاص رسیدگی بشود ولی بنظر بنده موردش هم البته باید در نظر گرفته شود. بنده اعتقاد این است که فعلاً با وضع کشور ما و اوضاع و احوالی که داریم بهتر است که این مطالب را برای موقع دیگر بگذاریم البته آن موقع هم که رسید بنظر بنده خود جامعه و ملت آلهائی را که باید بحساب دعوت کند دعوت خواهد کرد موقعش هم فوت نمیشود فعلاً همه دنیا مشغول است جنگ عمومی هم تمام عالم را تحت تأثیر خود قرار داده است کشور ما هم متأسفانه از آن کشورهایی است که تحت تأثیر آن حوادث واقع شده است آن بدبختیهائی که پیدا شده است برای همه نتیجه این حوادث و جنگ است ولی یک قسمت دیگر هم مربوط بوضعیت جاری بود و این بودجه فعلی هم وضعیت خاصی دارد که آقایان نمایندگان هر کدام در جای خودش بیاناتی کردند و تذکراتی دادند که بعقیده بنده در جای خودش لازم بود و مورد هم داشت و خوشبختانه دولت فعلی هم که تقریباً و تحقیقاً با اتفاق طرف اعتماد مجلس شورای ملی است یک دولت مصلحی است که توجه دارد که در موقع

خودش شروع باین اصلاحات بکنند و البته تا آنجائی که موقعیت و وضعیت زمان اجازه میدهد اساساً برای اصلاحات قدمهائی که لازم است بردارد بنده تصور میکنم آن آرائی که داده شد و آن کارتهای سفید دلیل اینهائی است که عرض کردم زیرا دولتی که با اتفاق آراء در مجلس برنامه اش تصویب میشود نتیجه این است که همه اطلاعینان داریم و اعتماد داریم که هیئت دولت هر کدام در مورد خودشان خرابی های گذشته را حاضر شده اند اصلاح کنند و برای آینده هم يك برنامه صحیحی تهیه بکنند اما قسمتهائی که مذاکره شد بنظر بنده اینجا نباید یکقدری راه افراط و تفریط را پیش بگیریم و راه حقیقت را پیش بگیریم تنقید کردن بنظر بنده خیلی کار آسانی است راهش هم خیلی باز است آدم میتواند هر چیزی را هر مطلب کوچکی را بزرگ کند و در اطراف آن یکساعت حرف بزند ولی میخواهیم بفهمیم جنبه عمل چه چیز است گفته میشود سازمان دولت ما وسیع است و طرف احتیاج نیست و باید آنها را کم کرد و حذف کرد و یکقدری البته سنگین است بنده عرض میکنم همانطور که خود آقای وزیر دارائی هم توجه کردند بودجه فعلی در حدود دویست میلیون تومان اگر آن اضافات که بکارمندان دولت داده شده است کنار بگذاریم کم شده است نسبت به بودجه سال گذشته و این تقریباً نصف بودجه سال قبل است که وزارت دارائی و هیئت دولت جدید بنظر بنده شهادت بخارج داده و این را کم کرده است و البته لازم هم بوده زیرا بودجه سنگین گذشته را ما نمی توانستیم تحمل کنیم کمیسیون بودجه هم با توجه باین مطلب بطوری که آقای اعتبار مخبر کمیسیون در جلسه پیش فرمودند موافقت با این بودجه کرد بعرض آقایان رسید که ما چندین جلسه بحث کردیم در کمیسیون مذاکره کردیم حتی يك روز صبح و عصر رفتیم آنجا و مثل سابق نبود که سهل انگاری بشود و آنچه که تهیه شده است از زیر نظر رد بکنیم، تمام را بالاخره دقت کردیم توضیح داده شد و اعضاء کمیسیون بودجه و آقایان همه تابع شدیم که

بزارعین و فلاحین داده شده است بنده در سفری که رفته بودم بمالایر خدا میداند دیدم نماینده بانک کشاورزی آمده بود در مالایر و بهر زارعی که احتیاج داشت يك مشکلات سابق را برداشته بود با تضمین اشخاص بقول مبداد و این خودش يك عامل مؤثری است برای کشاورزی امروز يك گاو زارع از صد تومان تا صدویست تومان قیمتش است و وقتی که گاو او میرد او ندارد که تهیه بکند يك گوشه ای باید باشد که باو کمک بکنند بنظر بنده همان مؤسسه صلاحیت دار بانک کشاورزی است که البته مولود افکار دولت است همینطور سایر قسمت های بذر دادن و کمک ها و دستوراتی که از وزارت کشاورزی میشود مورد استفاده و بالاخره رضایت مردم است و بنظر بنده باید مجلس شورای ملی زارع را که همیشه از او صحبت میشود تقویت بکند و تقویت هم کرده است بنده نمیخواهم اینجا عرض کنم که اگر اینجا بودجه یکقدری سنگین نشان میدهد یکی از ارقام بودجه بودجه کشاورزی است باینکه آن اندازه که لازم بود داده شده است. یکی هم موضوع وزارت پیشه و هنر است قسمت کارخانجات پیشه و هنر این کارخانه اداره نوغان کارخانجات قند اینها يك مؤسساتی است که جنبه انتفاعی دارد ما که نباید در اینها را ببندیم چون اینها برای کشور وجودشان ضرور است اگر در گذشته يك خرابیهائی بما وارد شد نتیجه اش ایجاد يك کارخانجاتی است و يك مؤسسات مفیدی است که امروز در های دنیا بروی کشور ما بسته شده است اینها هم استفاده میدهند دولت حاضر باید این مسائل را البته مورد توجه قرار داده و تقویت هم کرده است یکی از ارقام بودجه وزارت پیشه و هنر است که بنظر بنده ضرور است و در کمیسیون بودجه هم صحبت شد و البته آقایان هم توجه باین قسمت دارند که یکی از مؤسسات مفید و ضروری کشور است عرض کنم اینجا راجع به بودجه وزارت جنگ و امنیت مذاکره شد در کمیسیون بودجه هم این موضوع مورد توجه واقع شد شاید خیلی هم بحث شد روی این قسمت که وزارت جنگ و امنیت وجودش تا چه اندازه باید تقویت بشود بنده

میخواهم عرض کنم که هیچ کشوری نمیتواند از کادر ارتش خودش را بی نیاز کند این يك مسئله مهمی است که هر کشوری ارتش دارد برای حفاظت سرحدات برای کار های اساسی بالاخره وجود ارتش ضرور است ما هم باید کادر ارتش داشته باشیم و این يك چیزی است که مورد احتیاج همه است البته اگر واقعی در ارتش بوده است بطوری که عرض کردم تا قبل از شهریور باید این نواقص اصلاح شود همه طرفدار رفع نواقص هستیم محل تردید هم نیست که این نواقص باید اصلاح شود ارتش ما هم باید همان ارتشی باشد که محل توجه و علاقه همه باشد (معدل - شروع باصلاح شده است) الان سال اولی است که بودجه کشور بعد از توافق آمده است و اولین قدمی است که دولت جدید که مورد اعتماد مجلس واقع شده است برداشته است و میخواهد اصلاحات را شروع کند اینجا است که یکی از آقایان که خاطر مریست کدام يك بودند آقای ملک زاده گو یابودند باین رسا و بلیغ فرمودند که بودجه کشور مظهر و نماینده همه جریانات کشور است برای اینکه چرخه را گردش میدهد این مطالب اساسی بود امروز روزی است که وزارت جنگ هم باید توجه کنند باین اصل که بودجه اش تحت نظر وزارت دارائی باشد مخصوصاً آقای وزیر دارائی هم همانطوری که در کمیسیون بودجه فرمودند باید توجه داشته باشند که وزارت جنگ هم مثل وزارتخانه های دیگر تمام مخارج و هزینه تحت کنترل باشد و وزارت جنگ هم خودش را مسئول مجلس شورای ملی باید بداند مثل سایر وزارتخانه های دیگر هیچ فرقی بین وزارت جنگ و وزارت کشور و فرهنگ نیست اینها يك اصولی است که بین همه ماها مورد قبول است. اما قسمت امنیت در کمیسیون بودجه مورد بحث شد بنظر بنده نظر خوبی هم هست و شاید آقایان نمایندگان هم متوجه باین قسمت باشند و آن این است که ما برای امنیت داخلی کشور احتیاج بيك امنیت توانا و قوی و مفیدی داریم خوشبختانه این نظر برای هیئت دولت آمده است و شروع باین کار شده است ولی بعقیده بنده باید امنیت را مخصوصاً از آقای نخست وزیر که توجه به همه قسمت ها

دارند خواهش کنیم که نسبت بسازمان امنیه و پیشرفت این اداره باید يك توجه خاصی بشود زیرا که اینجا اداره امنیه میتواند وظایف خودش را آطورى که لازمست انجام بدهد زیرا ما احتیاج داریم که امنیه‌ای مثل امنیه همه جای دنیا داشته باشیم هم وظایف امنیت را در داخله انجام بدهد و هم يك تکالیفی را که از نقطه نظر قانون برای اجرائیات خارج از شهرستان ها است آن تکالیف را بخوبی انجام دهد این بود که روی همین نظر يك تبصره دولت در کمیسیون بودجه ماده اول اضافه کرد که پنج میلیون تومان وزارت دارائى بر بودجه امنیه در موقعش که ضرور است کمک بدهد و بنده خیال می کنم که ضرورتش هم از همین حالا است و آقای وزیر دارائى انشاءالله باید از هر جاییکه ممکن است این رقم را تأمین کنند که این امنیه را ما بتوانیم بمعنای خودش داشته باشیم و از آن استفاده کنیم (صحیح است) موضوع دیگری که بنده می خواستم درخاتمه عریضم عرض کنم این است که بنظر بنده دولت جزو برنامهاش باید این باشد که تعویب مالی هم از عامه کرده باشد این يك نکته مؤثری است که بنظر بنده برای وضعیت عمومی ضرور است چرا برای اینکه دولت اگر بنا باشد که توجه به بودجه عمومی و وضعیت عامه نداشته باشد البته هر قدر که جلو برود آن قسمتهای درآمد عکس پیدا میکند و البته این به زبان کشور است اما اگر چنانچه همان طوری که اشاره فرمودند که قسمتهای هزینه بودجه وزارت دارائى يك قسمتهایش انتفاعی است این قسمتهای انتفاعی را بنظر بنده حالاصالح است نیست که در همه قسمتهای امور اقتصادی در نظر داشته باشند زیرا موقع عادى نیست این قسمتهای را تصویب بکنند که چرخهای بازرگانی و کشاورزی سر عتش زیاد بشود زیرا دولت است که میتواند تسهیلات کند کمک های مالی بدهد و يك عمل هالی بکنند که هم کارهای بازرگانی ما پیشرفت بکند و هم امور اقتصادی و این دو قوه است که چرخ های مملکت را بچرخان میاندازد این بود که درخاتمه عریضم می خواستم عرض کنم که این قسمت هم باید جزء بودجه وزارت دارائى باشد زیرا

که کارهای اقتصادی امروز اکثراً در وزارت دارائى تمرکز پیدا کرده است و با اطلاعاتی که وزیر دارائى دارند بنده خیال می کنم میتواند يك برنامه و يك پرونده های سودمندی برای اینکار تهیه کنند که در آتیه از نتیجه و آثار آن مجلس شورای ملی مطلع کنند

رئیس - آقای مؤید احمدی
 مؤید احمدی - عقیده بنده این است که يك صحبتها لیکه شده است فرسش بفرمائید در يك موضوعی فلان آقا صحبت کردند این تکرارش يك موضوع مکرر است بنده چون بدقت این بودجه را تحت نظر گرفتم تمام ارقامش را حقیقه خیلی زحمت کشیده اند برای اینکه بودجه نصف شده است خود بنده با رقم و حساب که از هر چیزی حقیقی تر است حساب کردم درست نصف بودجه پارسال است لکن يك موضوعی را خواستم صحبت کنم که تا حال هیچيك از آقایان در این موضوع حرف نزده اند و آن موضوع اجرا و عمل است زیرا تمام شکایات از این است اشتباه نکنید مثلاً فرسش بفرمائید اینجا در قلم اول هست مالیات بر درآمد بعقیده بنده و بعقیده همه آقایان بهترین مالیات عادلانه ترین مالیات مالیات بر درآمد است هیچ مالیاتی از این عادلانه تر نیست چرا چون فلان قدر عایدی داشته فلان مبلغ را به دولت بدهد حالا ببینیم آیا این را چه جور اجرا میکنند استدعا دارم آقای وزیر مالیه توجه بفرمائید و بگویند سابق هم چه بوده است الساعه هم همین طور است اینرا استدعا میکنم در نظر بگیرند مالیات بر درآمد بنده نظرم هست وقتی قانونش می گذشت صحبت شد دفاتر تجار را به بینندگان روی آن مالیات بگیرند داد و فریاد بلند شد که دفاتر تجار ناموس تجار است ببینید آقای وزیر دارائى هم عوائد سرمایه شان را ببینند چیست آقای وزیر دارائى وقت هم منت گذاشتند به کردن ما و گفتند که دفاتر را به بینند لکن روی امارات و قرائن مالیات بگیرند در خود قانون هم این عبارت هست ولی حالا تاجر داد میزند که این دفتر من است دفتر پلمب شده رسمی که روی همین دفتر محکمه حکم

میکنند میگوید آقا بیا به بین عایدات من در این سال چقدر است و از روی آن مالیات بگیر ولی میگوید خبر من دفتر رسمی را کاری ندارم بلکه قرائن و امارات دادم که بر کار اینقدر عایدات دارید و باید اینقدر مالیات بدهید اینها است که مردم را در فشار میگذارد بجان شما رضا خانی است و اخواه دارد نزد يك خانه ماسر چشمه این مالیات بر درآمدش را بزدند ازش گرفتند بست تومانی از روی دفترش چند روز پیش میگفت که بکنفر برآمد شد نوی دکان من که يك کیف پاره هم زیر بغلش بود من هم داشتم شیشه يك میگردم رفت روی نیمکت نشست خیال کردم دوا میخواهد بخورد بعد با تغییر گفت از بسکاعت تا بحال منصور دولت را برای چه معطل کرده ای گفت من چه میدانم شما مأمور دولت هستید گفت همین کیف علامت مأمور دولت است گفتم از این کیفها زیر بغل همه هست بعلاوه بنده کاری نکردم ام گفت فردا يك حلیمی برایت بپزم که يك وجب روغن داشته باشد او رفت و فردا يك مأمور مالیات بر درآمد آمد و گفت که باید پانصد تومان مالیات بر درآمد بدهی و از او جدا مطالبه میگردند این جریان را بمن گفت گفتم من میروم به آقای وزیر دارائى میگویم که این جور میکنند با مردم حالا ممکن است ایشان بفرمایند این زمان قدیم بود ولی خیر آقا بسر حضرتعالی الساعه هم مشغول هستند فلان سبزی فروش بیست تومان دارائى و سرمایه دارد این می رود سرمایه اش را صبح سبزی میخورد هویج میخورد می آورد دکاش تا شب میفروشد يك تومان پانزده قران از این کار عایدات پیدا میکند و نمیرد خرج خانه اش میکند آوقت از این اشخاص سیصد تومان مالیات مطالبه میکنند بیست تومان اصل سرمایه اش است خدا گواه است اینها را دیده ایم اشخاصش را هم ممکن است معین کنم نکنید آقا مردم سال بسال گدا میشوند و از بین میروند و از عهده پرداخت مالیات بر نمی آیند و الامالیاتی از مالیات بر درآمد عادلانه تر نمیشود شما بیائید مالیات را از روی دفاتر بگیرد همه دفتر دارند تجار اطباء و اخواه ها همه دفتر دارند و آتیه ای هم که دفتر ندارند آنها را هم از روی قرائنی مالیاتشان را

عادلانه معین کنید و اینطور بر مردم فشار نیاید بنظر بنده این يك چیز خوبی نیست این يك قسمت يك قسمت دیگر بقایای املاک مزروعی است آقا استدعا میکنم که در این قسمت توجه بفرمائید و این بقایا را از دفاتر حذف فرمائید الان مدتها است که اصل مالیات املاک مزروعی از بین رفته و مالیات دیگری جای آن وضع شد و مختصر بقایائی که هست دفاتری برای آن درست شده و اداره برای این کار هست و خرج اداره اش بیش از مبلغی است که هر سال وصول میشود این را از دفاتر حذف کنید هم خودتان حرا آسوده کنید هم آن عده را بگذارید بروند بی کسب و کارشان وهم مردم بیچاره را برای پانزده تومان چندین فرسخ نکشید به اینجا آوقت وصولی این بقایا را که در قسمت درآمد نوشته اند به پنجهزار تومان نمیرسد آوقت خرج اداریش چقدر است بنده برای يك قسمت بقایائی که از يك شخص مطالبه کرده بودند خودم رفتم آنجا دیدم يك اداره عریض و طولانی آنجا بود که چه عرض کنم این را بگذارید بروند بی کارش با این خرج چیزی هم وصول نمیشود بعد از پانزده سال که اصل مالیات از بین رفته کی دیگر بقایا را میدهد (هاشمی - مؤدیان همه مرده اند) عرض کنم بنده دو سه موضوعی است بعنوان سؤال میخواستم اطلاع پیدا کنم چون نفهمیدم یکی میخواستم بدانم این خال بجائی را که فروختند با قسط پنج ساله این اقساط فروش خالصه را من در بودجه دیدم که در جائی عایدات آن جمع آمده باشد (اعتبار - ضمیمه سرمایه بانك کشاورزی شده است) بلی ما چه میدانیم که عایدات این محل چقدر است قانون بخصوص دارد میدانم نوشته است که هر چه از عایدات فروش خالصجات حاصل شود باید بانك کشاورزی داده شود خوب وصول این با کیست ؟ با وزارت دارائى است وزارت دارائى با من قرارداد کرده است پنجساله قیمت را بقسط بپردازم هر چه وزارت دارائى میگیرد بنویسد هر چه هم به بانك میدهند بنویسند این چیز عجیبی میشود که بانك کشاورزی برود ببیند که عوائد حساب خالصجات چه میشود و فلان آدم که خالصه خریده قسط ازش بگیرد این

اقساط وصولش با وزارت دارائی است مطابق قرار دادی که تنظیم شده است و سند رسمی ازش گرفته اند که این مبلغ را پنجساله بردازد این باید عایداتش بیاید جزو بودجه و مطابق قانون مخصوص این عوائل را هم بدهند بمبانك کشاورزی عرض كنم که بنده در این قسمتها دیگر عرضی ندارم فقط يك موضوع دیگر است که آنرا هم برای توضیح فهم خودم خواستم از آقای وزیر دارائی توضیح بخواهم راجع بعایدات نفت جنوب که در بودجه گذارده اند امسال بنده می بینم مبلغش خیلی کم است مطابق قرار دادی که ما با کمپانی داریم چهارملیون لیره باید بدهند اگر قیمتی که ما فروخته اند نوزده تومان و پنجقران حساب کنند باید هشتاد ملیون بشود اگر آن قیمت بانك و قیمت فعلی را مآخذ قرار دهیم که چهارده تومان و نیم است آنهم شصت ملیون میشود ولی بنده اینجا می بینم سی و هشت ملیون منظور شده وقتی که ما میدهند چهارده تومان و نیم ولسی وقتی که از ما میگیرند هشت تومان حساب میکنند این را بنده نفهمیدم (معدل - بیشتر توضیح بفرمائید) عرض كنم قرار دادی ما داریم با کمپانی نفت جنوب که در چهارسال هر سال چهارملیون لیره ما بدهند مقطوعاً لیکر عایدات بیشتر شد بیشتر بدهند ولی اگر کمتر شد اگر کار نکردند همان چهار ملیون را بدهند این يك قراردادی است که تصویب شده حالا بنده این جا می بینم عایدات آنرا در بودجه سی و هشت ملیون تومان منظور کرده اند (افشار - گویا سه ملیون لیره است) خیر آقا چهار ملیون قانونش اینجا گذشته است چهار ملیون مقطوع است امسال در بودجه گذاشته شده سالهای دیگر دو کلمه مینوشنیم که جزء ذخیره مملکتی است بعد هم يك تبصره کوچک می آمد که يك ملیون برای خرید اسلحه که جمع و خرج آن هم به مجلس نیامده و امیدواریم آقای وزیر دارائی بیاورند لکن امسال در بودجه آمده است ولی حساب آنرا من به هیچ حسابی درست نفهمیدم با باید بدان قیمتی که لیره را ما داده اند هر لیره را صد و چهل و پنج تریال در اینجا منظور و حساب کنند و الا بچه قاعده سی و هشت ملیون این

همان هشت تومان است و نرخ سابق این را میخواستم جواب بدهند يك مملکت که دو نرخ نمیشود آقا عرض كنم يك موضوع دیگر که بنظر بنده خیلی مهم است و آقای وزیر فرهنگ شریف بردند مربوط بکار ایشان است خوب آقای معاون شریف دارند عرض كنم حضور عالی البته خاطر نشان هست مطابق وضع سابق ادارات اوقاف در ولایات يك ترتیبی داشتند و ترتیب آنها این بود که کلیه موقوفات اعم از اینکه متولی مخصوص داشته باشد یا منصوص نظارت میکردند و حتی هم مطابق قانون می گرفتند اخیراً ترتیب این شده بود که می آمدند املاك موقوفه را ادارات اوقاف بمنزله می گذاشتند آنوقت می آمدند سر مصرف عایدی فلان موقوفه باید عوائدش صرف روضه خوانی بشود می گفتند معتذراً مصرف است فقط يك حق التولیه بآن متولی میدادند یا وقف مدارس بود آنهم جزء معتذراً مصرف بود می گفتند که مدارس قدیمه نیست باوقف مساجد بود آنها را هم می بردند بنده از آقای اعتبار الدوله پرسیدم فرمودند يك میلیون تخفیف داده شده صحیح است بنده هم قبول دارم يك میلیون از بودجه ۱۳۲۰ جمع و خرج پارسال تفاوت کرده است اما الآن در ولایات همان ترتیب پارسال دارند عمل میکنند پس يك اعلامی بکنید که اداره اوقاف مداخله نکند باور کنید که اینها را از مردم می گرفتند اما نه جیب دولت نمی رفت شنیدم بنده پارسال که آن يك میلیون تومانی که نوشته شده بود عاید نشده است و حال آنکه خدا گواه است بیش از آن است بنده خودم در سال ۱۳۰۰ پنج شش ماه در طهران در اداره اوقاف بودم خاطر مبارک هست آقای حکمت هم شریف داشتند در خدمتشان بودم عرض كنم آقا عایدات اوقاف غیر از اینها است اینها نیست که ملاحظه میفرمائید بنده نشان میدهم يك کسانی را پنج شش نفر رئیس اوقاف را که رفته اند و برگشته اند که پیش از رفتن هیچ نداشتند و الآن که برگشته اند خیلی بیش از بنده که شصت و پنج سال از عمرم رفته است سی و شش سال است وکیل هستم ثروت دارند الآن هم عایدات اوقاف پنج برابر شده است چه می کردند يك ملكی يك موقوفه عایداتش بیست

هزار تومان بود پنجاه ار تومان به این شخص میدادند مینوشت دو هزار تومان عایدات داشته و يك بودجه هم برایش مینوشتند آقاییان خسته شده اند يك مثلی عرض میکنم میگویند وقتی کریم خان زنده شاه شد يك شخصی را آوردند گفت این کیست گفتند قوشچی باشی گفت کارش چیست گفتند چند تا مرغ شکاری را پرورش میدهد روزی هفت هشت تا جوجه باین قوش ها میدهند که هر وقت شاه میخواهد بشکار برود این قوش ها برای او شکار کنند کریم خان گفت سی خودش بگیرد و سی خودش بخورد شما اینجا يك مبلغی بعنوان عوائد اوقاف میگیرید و همان را هم بخودشان میدهید آنچه را که در جمع گذاشته اید در خرج هم گذاشته اید و لاش کنید شما نظری ندارید ولسی در ولایات پدر مردم را دارند میسوزانند اگر دست آن قولی دزد بود اقل چهار تا فقیر ازش می گرفتند چهار تا آخوند ازش می گرفتند وقتی که يك مدرسه بود می گرفتند ازش حالا ناماش را می برند اسم دولت بدنام است لکن تمام می رود بجیب رؤسای اوقاف باید وزارت فرهنگ بنویسد بولایات که دیگر اوقاف مثل سابق نیست يك حق النظاره که میگیرند سی خودشان بگیرند و سی خودشان بخورند اینها عراض بنده در قسمت عایدات بود اما در قسمت هزینه بنده بمکس مذاکرات آقای طباطبائی راجع بوزارت جنگ عقیده دارم که لازم است و این هفتاد ملیون که نوشته اند خوب نوشته اند و چیزی هم زیاد نیست بودجه وزارت جنگ با گرانی خواربار و گرانج دیگر برای اینکه این افراد غذا میخواهند لباس میخواهند بپوشند ماهی يك تومان هم بهر يك میدهند اما يك عرضی دارم و آن اینست که الآن همان ترتیبات سابق در نظام هست و البته خجالت میکشم که بگویم دیروز يك دکتر نظامی میگفت يك نفر را بفرستید عشرت آباد رسید گی کنند الآن شش ماه است این نظامیان حمام ندیده اند مگر در عشرت آباد حمام نیست سابقاً می آوردند آنها را در حمامهای عمومی و ده شاهي میدادند ولی حالا که شهرداری سه قران قیمت حمام را معین کرده است نمی آورد و اینها شش ماه حمام برفته اند الآن به آقای وزیر بهداشتی گفتیم در این مسئله بکنند خوب پول بگیرند ولی باید

دقت در مخارج هم بکنند ما در دادن پول حرفی نداریم اما صحبت سر مخارج است ولی اینهم بمخارج و مصارفش نمیرسد باید دقت کرد حالا آقای معاون وزارت جنگ میروند عشرت آباد ببینند راست است یا دروغ میگویند که شش ماه است نظامیها در آنجا حمام برفته اند واقعاً این چیز غریبی میشود اگر اینطور باشد تیفوس از عشرت آباد است از جای دیگر نیست بروید قسمتها را به ببینید واقعاً اگر از آنجا است جلو گیری کنید واقعاً اینطور نگاهداری کردن خوب نیست آقا عرض كنم آمدیم سرسرباز گیری البته وقتی ما سر باز میدخواهیم سر باز گیری هم بهمین ترتیب است ولسی بایستی بیاورید قانون نظام وظیفه را اصلاح کنید آقای وزیر جنگ پشت همین تریبون فرمودند اشکالاتی در قانون نظام وظیفه هست قانون نظام وظیفه محتاج باصلاح است که کسانی که عاجز هستند و زن و بچه دارند و متکفل هستند در قسمت سر بازی آنها فکری بشود ولی الآن بحال سر باز گیری در کار است همان پول گرفتن ها باز در کار است آقا اینها يك خیانتی است والله شاگرد مدرسه را برده اند پول گرفته اند شاگرد مدرسه آمده بود در تعطیل مدارس کلاس دوازده را تمام کرده بود گفتند باید برود مدرسه نظام و قمری آنجا مراجعه میکنند میگویند جانداریم بچه مدرسه دو بست فرسخ از کرمان آمده ایست اینجا و حالا میگویند جانداریم بالاخره صد تومان ازش گرفتند تا قبولش کردند فلان آدم را معاف میکنند پول میگیرند نه اینکه در زمان پهلوی اینطور بود حالا بد تر شده بنده صاف و پوست کنده اینجا عرض میکنم رویه همان رویه است واقعاً مردم دیگر قوه ندارند نمیتوانند این پولها را بدهند یکی از بنده میپرسید که علت فقر کرمان چیست در صورتیکه همه مردمش کاسب هستند علتش همین مأمورین هستند فلان شخص يك پسری دارد با او در کار کمک میکنند میخواهند او را ببرند بنظام صد تومان دو بست تومان از او میگیرند معافیت يك ماهه باو میدهند بعد دوباره صد تومان میگیرند مهلت يك ماهه میدهند آخر اینکه بازی میشود ۱۴ اینکه قشون نیست آخر

این پولها صرف چی میشود قشون باشد چشم ما کور میشود میدهیم اما باین شکلی که می بینیم خوب نیست دولت قوه دارد باید جلو گیری کند و نگذارد از کسی میترسید؟! من نمیدانم. یک فیلی را آوردند در زمان شاه عباس کبیر در یک اطافی نوزنجیر بدست و پای او بستند چند سال آنجا بود بعد خواستند بیاورندش بیرون استعمالاتش کنند سواریش کنند بیرون نمی آمد ما والله همان فیل شده ایم مجلس هم همانطور است هر چه می بینیم هیچ نمیگوئیم یکی هم که میگوید تعجب میکنند میگویند فلان کس نندرفت آقا هفتاد میلیون از این ملت فقیر گرفته خرج چه میشود؟ والله من باقشون همراهم عرض کردم هفتاد میلیون کم است باز هم بدهیم اما شرطی که خرج بشود، خرج صحیح بشود بمصارف خودش برسد آوقت البته همه موافقتند. حالا استدعا میکنم آقای وزیر جنگ همانطور که وعده فرمودند لایحه نظام وظیفه را اصلاحاتی که خودشان گفته اند بنویسند و بیاورند به مجلس ما هم هر اصلاحاتی را که در نظر داریم میگوئیم و قانون اصلاح میشود.

طباطبائی - بودجه اش را باید نگاهداشت تا قانون را بیاورند.

مؤید احمدی - بنده دیگر خسته شدم، پیر شده ام آقایان همه تان میدانید بنده مفرض نیستم بنده هیچ چیز در دنیا نمیخواهم بنده نغرم اصلاح مملکت است و اصلاح را از شما میخواهم شما امروز بهانه ندارید آقای سهیلی در کشور خودمان باید کار کنیم اصلاح کنیم، بگیرید جلوی این هرزگی ها را.

معاون وزارت فرهنگ (آقای مجدد) - آقای مؤید احمدی راجع باوقاف بیاناتی فرمودند که خیال میکنم جناب آقای وزیر فرهنگ سابق در پشت این تریبون جواب فرموده باشند. نقطه نظر ایشان در بیان ایشان این بود که فعلاً ما مورین اوقاف در ولایات دارند اوقاف را بزمزایده میگذارند البته میدانید که اداره اوقاف مطابق قوانینی که از مجلس گذشته است حق نظارت دارد، حق نظارت در تمام اوقاف مملکت دارد

این اعلان مزایده که شده است از این نقطه نظر است. اما نسبت به وائدموقوفات البته هر وقتی بر حسب ما و قهها اهلها عمل میشود حالا پیش چه بوده است اگر ما بخوایم صفحات گذشته را باز کنیم گمان نمیکنم آقایان چندان موافق باشند و جای این سحمت ها نیست فقط میتوانم اطلاع بدهم به آقایان که وزارت فرهنگ نسبت به اوقاف غیر از حق خودش دیگر دیناری در آئیه بهیچوجه از هیچکس نخواهد گرفت (مؤید احمدی - متعذراً مال کنید) متعذراً مال هم داده شده و در این حال اطلاع بدهم داشته باشید که وزارت فرهنگ که مال موافقت را دارد که حق کسی ازین برود و فقط حقوق خودش را خواهد گرفت زیرا که حق است که قانون این جا برایش معین کرده است که فقط حق نظارت است که باید بگیرد و نسبت به ووقوفات مجهول التولیه هم حق التولیه میگیرد و غیر از این تجاوزی نخواهد کرد (صحیح است - بسیار خوب)

معاون وزارت جنگ (سرتیپ ریاضی) - بنده اجازه میخواستم راجع بمطالبی که آقایان در اطرافش تذکران دادند توضیحاتی عرض کنم. آنچه راجع به خرابکاریها گذشته است چنانچه در کمیسیون مجلس هم عرض شد الا در قریب چهار ماه است که وزارت جنگ مشغول سازمان ارتش است و امید است که موفقیتهای خوبی هم حاصل شود و در سازمانی که به مجلس خواهد آمد و در کمیسیون بودجه خواهد آمد تمام جزئیات بنظر آقایان محترم خواهد رسید. از طرف دیگر راجع بوضعیت زندگانی افراد فرمایشاتی میشود البته میدانید که یک عده عمده از رؤسای این قسمتها تغییر کرده اند و با تغییراتی که شده است الان اصلاحات فوق العاده شده است مثلاً در امور بهداری که میفرمایند شش ماه است نفرات عشرت آباد حمام برفته اند بنده تعجب میکنم با این که در هنکها تمام حمامهای جدید بادوش ساخته شده و علت اینکه بکنفر در حمامی که موجود است برفته باشد بنده علت آنرا نمیدانم تحقیقات میکنم و نتیجه را عرض میرسانم با اینکه حمام موجود است علت این امر چیست و باید بکنفر مثل تیمسار سرتیپ هدایت که از رجال بزرگ بهداری ما هستند و عجباً رئیس

بهداری ارتش میباشد یک چنین وضعیتی را بنده خیلی تعجب میکنم برای این که از روزی که سرتیپ کریم هدایت از شیراز آمده اند در تمام سازمان بهداری ارتش رسیدگی کرده اند و تمام مریضخانهها و وضعیتش فرق کرده است و مرض تیفوس هم گمان نمیکنم از ارتش سرایت کرده باشد برای اینکه در آماری که ما دیده ایم روز بروز از قسمت نفرات و از آماری که مریضخانهها میدهند معلوم میشود قسمت حصه و تیفوس کم شده است و مرگ و مبری هم در قسمت ارتش بوده است. اما راجع به وضعیت نظام وظیفه ما خودمان اشکالاتی در نظام وظیفه دیدیم ولی تقصیر از ما نیست ما که الآن شروع باصلاح کردن هستیم مواجه هستیم با قانون ۱۳۱۷ که در مجلس تصویب شده است این قانون البته پیشنهاد از طرف وزارت جنگ بوده است و شاید هم مجلس محترم بدون چون و چرا این قانون را تصویب کرده است ولی ما در عمل مواجه شدیم با یک قانونی که در هیچ جایی دنیا نبوده است در هیچ کشوری دیده نشده است که قوزی را سرباز بکنند. گفته است قوزی را بگیرند و بدهند به قسمتهای دام پزشکی معلوم نیست که قوزی برای ارتش چه میکند همینطور اشخاص معلول برای اینکه فرار از خدمت نباشد و برای اینکه ما باک ارتش دوستی هزار نفری داشته باشیم هر چه کبر آمده است گرفته اسم البته در ضمن این کار این چیزها هم پیدا میشود (سمعی - قوز بالا قوز میشود) و مخصوصاً اگر مأمورین هم صحیح العمل نباشند این افراط و تفریطها پیش میآید ما تمام این چیزها را در پیشنهادی که تهیه کرده ایم حذف کردیم و چون ارتش ما بیش از صد هزار نفر بلدسکه بواسطه کمی بودجه امسال در حدود هشتاد هزار نفر بیشتر نخواهد بود این قضایا پیش نمیآید و بعلاوه ما دو نوبت بیشتر نفر نمیگیریم یکی در اول فروردین و یکی در آخر مهر برای اینکه کار فلاحتی را تمام کرده باشند و ما موقعی نفر را میگیریم که کار زراعتی و فلاحت نداشته باشد و چون ما عده مان را محدود کردیم پیش از دو نوبت نمیگیریم و مثل سابق نخواهد بود که در تمام مدت سال همینطور مرتباً نفر نظام وظیفه احضار شود و از آنطرف هم عمل سرباز گیری

که در یک حوزه هائی با یک تشریفات مفصلی میشود و افراد را از نواحی دور دست می آورند اغلب مریض میشوند و مدتی بی تکلیف میمانند و خورد و خورا کشان معلوم نبود ما عجباً در نظر داریم علاوه بر حوزه های اصلی حوزه های فرعی درست کنیم و یک افسر با بکنفر پزشکی و یک مأمور وزارت کشور بروند در محل و حوزه های سیار عوض اینکه نفر سراغ ما بیاید ما با استقبال نفر میرویم و نفری که باید خدمت کند قبلاً معاینه میشود و باو میگوئیم برو در حوزه اصلی مشغول خدمت باش ولی نفری که نباید خدمت کند اصلاً نمی آید و سابقاً که بکنفری را میخواستند یک دفعه او را میخواستند برای معاینه و بکدفعه هم برای خدمت احضار میشد و تمام این کارها یکمرتبه خواهد شد. همین امروز صبح بنده با آقای وزیر جنگ و آقای رئیس نظام وظیفه مشغول مطالعه پیشنهادهای بودیم که بایستی تهیه و تقدیم شود ولی چون پیشنهادی در کمیسیون مجلس در باره این است بنده آمدم این جا و آقای وزیر جنگ با رئیس نظام وظیفه مشغول بودند و در هفته آتی این پیشنهاد نظام وظیفه تهیه و تقدیم خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر طاهری.

دکتر طاهری - بنده مخالف با این لایحه بودجه نیستم و این لایحه در کمیسیون بودجه درش جلسه با کمال دقت مورد مذاکره و مطالعه واقع شد به طوری که مکرر اینجا توضیح داده شد این بودجه نسبت به بودجه سال گذشته دوست میلیون تومان کسر شده است با اضافه که بمسئولین داده شده که در حدود هشتاد و چند میلیون است در کمیسیون بودجه در تمام ارقامش دقت های لازم شد و هر جا که مورد ایراد بود توضیحات کافی دادند و علی الظاهر چون این ها اعتبار است و جمع و خرجش تحمیل است این است که وقتی بودجه های تفصیلی که ارقام جزئی این اعتبار است در کمیسیون مطرح می شود باز صرفه جوئیهایی که ممکن باشد ببه زبان کشور نباشد خواهد شد البته هیچ دولتی نمیتواند ادعا کند که تشکیلاتی که دارد کامل است و هیچ نقصی ندارد و نباید هم این ادعا را بکنند و ما هم نباید این توقع را داشته باشیم

که تشکیلات ناقص نباشد و البته این تذکراتی که داده می شود برای این است که تدریجاً نواقص کم بشود و بعد کمال برسد. نسبت به قشون مذاکرات زیاد شد و همه ما متفق هستیم و متوقعیم که باید یک ارتش صحیح منظم و وطن پرست و شجاعی داشته باشیم اگر گله گزاری هم می شود نظر باین است که یک کارهایی می شود در این مدت که متوقع نبوده اند البته آن ها هم اصلاح خواهد شد و رسیدگی می شود. نسبت بامنیه هم که برای تکمیلش نظر کمیسیون و مجلس موافق بود و اضافه هم دادند. نسبت به بهداری هم که همه متفق علیه در تکمیل آن هستند و عشق و علاقه دارند و بواسطه کمی بودجه در حدود دو میلیون ریال از اعتبار دولت به بهداری اضافه دادیم و امیدواریم که موفق بانجام وظیفه بشوند. این مذاکراتی که آقایان بعنوان تذکر و انتقاد می کنند البته خود دولت هم میداند از نقطه نظر مخالفت نیست برای اصلاح و یادآوری است منتهی گاهی یک قدری درش افراط می شود. موضوع اوقاف را که آقای مؤید احمدی فرمودند و آقای معاون وزارت فرهنگ هم جواب دادند آقایان میدانند که برای اوقاف یک قانونی از مجلس گذشت (نه این قانون اخیر) قبلاً یک قانونی گذشت و یک نظامنامه هم در کمیسیون مجلس برای آن تصویب شد آن قانون و آن نظامنامه اجازه داد برای اینکه متولی ها ثباتی و سوء استفاده نکنند اوقاف و عوائد آن را بطور مزایده قرار داده اند از این جهت متولی می تواند با اداره اوقاف نمی توانند خودشان کاری نکنند و مجبورند به مزایده بگذارند حالا اگر درآمدهائی ازش گرفته اند که بعد ملغی کردند و در بودجه امسال اگر ملاحظه میفرمائید هشتصد هزار تومان کسر شده است سال گذشته در بودجه در حدود یک میلیون بود و حالا دو صدت هزار تومان شده مربوط به همین قسمت است. راجع به نفت جنوب البته خود آقای وزیر دارائی توضیح خواهند داد در کمیسیون هم مذاکره شد این یک اعتباری است که پیش بینی شده است و خیال می کنند که در آمد می شود و مطابق قرار دادی که دادیم یک حد اقلی معین کرده اند که این مبلغ البته در آمد می شود و در این دو سه ساله

چنانک یک قرار داد موقتی بسته شده بود و امسال تمامه می شود. حالا باید دید که چه اندازه وصول میشود و چه اندازه وصول نمی شود و ممکن است بیشتر باشد. راجع به مالیات بر درآمد در کمیسیون هم این مذاکرات شد و قول قطعی دادند آقای وزیر دارائی که مراقبت کنند و دنبالش هم این است که امسال تقریباً یازده میلیون تومان کمتر پیش بینی شده است و معلوم می شود که فشارشان کمتر خواهد بود بمؤدیان مالیاتی. یک دو سه اصلاح هم کمیسیون بودجه اصلاح اساسی در نظر گرفت و مذاکره کرد که دولت هم قبول کرد یکی راجع به محدود کردن انومبیلها است که اینجا آقایان تذکر دادند در کمیسیون هم مذاکره شد و قرار شد صورت محدودیتش را بیاورند یکی هم راجع به تکرار حقوق بود که بعضی ها شاید دوسه جا حقوق میگیرند آن ها هم قرار شد در بودجه اصلاح شود و ماده برای این قسمت وضع شود البته دو نظر نظر عمومی مجلس است در کمیسیون هم مذاکره شد و در نظر گرفته شد. یکی دو چیز کوچک هم هست که تذکر داده میشود یکی راجع به بقایای مالیات سرروعی است که ده هزار تومان است و یکی هم موضوع مطالبات بانک ایران است که اگر ممکن باشد یا در هیئت نظارت بانک یا دولت بتواند یک تصویب نامه صادر کنند که آن طلب سوخته هائی که اسباب زحمت مرده شده است و هم اسباب زحمت خود دولت هم شده است هر دو این قسمتهائی که عرض کردم دولت توجه بفرمایند که حذف شود و این کسر ده هزار تومان را خود آقای وزیر دارائی هم متوجه هستند ارزش ندارد و دیگر باینکار خاتمه بدهیم و چون دولت هم برای پرداخت های خرج کشور آخر ماه است باید اجازه داشته باشد اگر موافقت میفرمائید چون وقت گذشته است فعلاً جلسه را ختم کنیم و عصر جلسه شود. جمعی از نمایندگان - خیر فردا صبح

[۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آتی فردا چهار ساعت پیش از ظهر دستور هم بقیه همین لایحه (مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری